

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
(ολομέλεια)

της 1ης Ιουλίου 2010*

«Υπαλληλική υπόθεση — Υπάλληλοι — Σύνταξη επιζώντων — Άρθρο 79 του ΚΥΚ — Άρθρο 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ — Επιζών σύζυγος — Αναγνώριση της ιδιότητας του επιζώντος συζύγου σε δύο πρόσωπα — Μείωση κατά 50 % — Δικαιολογημένη εμπιστοσύνη — Κανόνας της ταυτότητας του αντικειμένου της διοικητικής ενστάσεως και της προσφυγής»

Στην υπόθεση F-45/07,

με αντικείμενο προσφυγή των άρθρων 236 ΕΚ και 152 ΕΑ,

Wolfgang Mandt, κάτοικος Kreuztal (Γερμανία), εκπροσωπούμενος από τον B. Kolb, δικηγόρο,

προσφεύγων-ενάγων,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αρχικώς εκπροσωπούμενου από την K. Zejdová, τους M.J. F. de Wachter και U. Rösslein, στη συνέχεια, από τον J. F. de Wachter, τις K. Zejdová και S. Seyr,

καθού,

υποστηριζόμενου από τον

Kurt-Wolfgang Braun-Neumann, που απεβίωσε στις 9 Οκτωβρίου 2009, καταλείποντας ως μόνη κληρονόμο τη **Shirley Meyer**, κάτοικο Bedburg-Hau (Γερμανία), η οποία επαναφέρει τους ισχυρισμούς που προτάθηκαν από τον εκλιπόντα, εκπροσωπείται δε από τον P. Ames, δικηγόρο,

παρεμβαίνοντα,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (ολομέλεια),

συγκείμενο από τους P. Mahoney, πρόεδρο, S. Gervasoni, πρόεδρο τμήματος, H. Kreppel, X. Ταγαρά (εισηγητή) και S. Van Raepenbusch, δικαστές,

γραμματέας: W. Hakenberg

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 9 Ιουνίου 2009,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

- 1 Με δικόγραφο που περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης (στο εξής: Δικαστήριο ΔΔ) στις 16 Μαΐου 2007, με τηλεομοιοτυπία (το πρωτότυπο κατατέθηκε στις 21 Μαΐου 2007), ο W. Mandt ζητεί κατ' ουσίαν την ακύρωση της αποφάσεως της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής (στο εξής: ΑΔΑ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 8ης Φεβρουαρίου 2007, με την οποία απορρίφθηκε η διοικητική ένσταση που άσκησε κατά της αποφάσεως της 8ης Σεπτεμβρίου 2006, δυνάμει της οποίας το Κοινοβούλιο αποφάσισε να μειώσει κατά 50 % από 1ης Απριλίου 2006 τη σύνταξη επιζώντων που ελάμβανε ως επιζών σύζυγος της εκλιπούσης G. Mandt, το γένος Neumann (στο εξής: εκλιπούσα G. Neumann), πρώην υπαλλήλου του Κοινοβουλίου. Ο λόγος της μείωσης αυτής ήταν ότι, με απόφαση πάλι της 8ης Σεπτεμβρίου 2006, το Κοινοβούλιο, αποδεχόμενο αίτηση του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann με την οποία ζήτησε να του χορηγηθεί επίσης σύνταξη επιζώντων ως επιζώντος συζύγου της εκλιπούσης G. Neumann, αποφάσισε να καταβάλλει σε αυτόν, από 1ης Απριλίου 2006, την εν λόγω σύνταξη κατά ποσοστό 50 %.

Το νομικό πλαίσιο

- 2 Το άρθρο 79 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (στο εξής: ΚΥΚ) ορίζει:

«Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο 4 του παραρτήματος VIII, η επιζώσα σύζυγος υπαλλήλου ή τέως υπαλλήλου έχει δικαίωμα συντάξεως επιζώντων ίσης με το 60 % της συντάξεως αρχαιότητας ή του επιδόματος αναπηρίας, της οποίας εδικαιούτο ο θανών ή της οποίας θα εδικαιούτο αυτός, αν ηδύνατο να την αξιώσει, ανεξάρτητα από τη διάρκεια υπηρεσίας ή την ηλικία του κατά το χρόνο του θανάτου του.

[...]»

- 3 Το άρθρο 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ προβλέπει:

«Ο επιζών σύζυγος πρώην υπαλλήλου δικαιούχου συντάξεως αρχαιότητας δικαιούται, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 22 και εφόσον το ζεύγος είχε τελέσει γάμο πριν από την αποχώρηση του υπαλλήλου από την υπηρεσία του οργάνου και ο γάμος είχε διαρκέσει επί ένα τουλάχιστον έτος, συντάξεως επιζώντων ίσης με το 60 % της συντάξεως αρχαιότητας την οποία ελάμβανε ο δικαιούχος κατά τον χρόνο του θανάτου του. Το ελάχιστο της συντάξεως επιζώντων είναι το 35 % του τελευταίου βασικού μισθού. Εντούτοις, το ποσό της συντάξεως επιζώντων δεν δύναται, σε καμία περίπτωση, να υπερβαίνει το ποσό της συντάξεως αρχαιότητας την οποία ελάμβανε ο δικαιούχος κατά τον χρόνο του θανάτου.

[...]»

- 4 Το άρθρο 22 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ προβλέπει:

«Σε περίπτωση συνυπάρξεως επιζώντος συζύγου και ορφανών που προέρχονται από προηγούμενο γάμο ή άλλων που έλκουν δικαίωμα, η ολική σύνταξη, που υπολογίζεται σαν σύνταξη επιζώντος συζύγου που συντηρεί αυτά τα πρόσωπα, κατανέμεται μεταξύ των ομάδων των ενδιαφερομένων ανάλογα με τις συντάξεις που θα απενέμοντο στις διαφορετικές ομάδες, αν ελαμβάνοντο χωριστά.

[...]»

5 Το άρθρο 27 του παραρτήματος VIII προβλέπει:

«Ο διαζευγμένος σύζυγος υπαλλήλου ή πρώην υπαλλήλου δικαιούται συντάξεως επιζώντων κατά τα οριζόμενα στο παρόν κεφάλαιο, υπό την προϋπόθεση ότι μπορεί να αποδείξει ότι ο πρώην σύζυγος ήταν υποχρεωμένος, κατά τον χρόνο του θανάτου του, να του/της καταβάλλει διατροφή, δυνάμει δικαστικής απόφασης, ή λόγω ισχύοντος διακανονισμού μεταξύ αυτού/αυτής και του/της πρώην συζύγου, ο οποίος έχει επισήμως καταχωρηθεί.

Η σύνταξη επιζώντων δεν μπορεί, ωστόσο, να υπερβαίνει το ποσό της διατροφής που καταβάλλετο κατά τον χρόνο του θανάτου του πρώην συζύγου, το ύψος της δε αναπροσαρμόζεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 82 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.

Ο διαζευγμένος σύζυγος στερείται του δικαιώματός του, εάν είχε συνάψει νέο γάμο πριν από τον θάνατο του πρώην συζύγου. Εφαρμόζεται το άρθρο 26, εάν συνάψει νέο γάμο μετά τον θάνατο του πρώην συζύγου.»

6 Κατά το άρθρο 28 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ:

«Σε περίπτωση που υπάρχουν ταυτόχρονα περισσότεροι από ένας διαζευγμένοι σύζυγοι που δικαιούνται σύνταξης επιζώντων ή ένας ή περισσότεροι διαζευγμένοι σύζυγοι και ένας επιζών σύζυγος δικαιούμενος σύνταξης επιζώντων, η σύνταξη αυτή κατανέμεται ανάλογα με την αντίστοιχη διάρκεια των γάμων. Οι όροι του άρθρου 27 δεύτερο και τρίτο εδάφιο ισχύουν και στην περίπτωση αυτή.

[...]»

Τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς

- 7 Η εκλιπούσα G. Neumann, τότε υπάλληλος του Κοινοβουλίου, και ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann, αμφότεροι γερμανικής ιθαγενείας, συνήψαν γάμο στο Straubing (Γερμανία), στις 3 Μαΐου 1993, και εγκαταστάθηκαν στην Andenne (Βέλγιο). Κατά τον προσφεύγοντα-ενάγοντα (στο εξής: προσφεύγων), ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann είχε προβεί στη διάπραξη αξιόποινων πράξεων για τις οποίες του επιβλήθηκε ποινή φυλακίσεως, ακολούθως δε νοσηλεύθηκε σε ψυχιατρική κλινική.
- 8 Η κοινή ζωή μεταξύ του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann και της συζύγου του περιορίστηκε σε σύντομες περιόδους κατά τη διάρκεια του έτους μετά τον γάμο τους, ο οποίος λύθηκε με απόφαση διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur (Βέλγιο), του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann ερημοδικασθέντος, η οποία δημοσιεύθηκε στις 6 Σεπτεμβρίου 1995 και κατέστη τελεσίδικη εν συνεχεία στη χώρα αυτή.
- 9 Η αίτηση αναγνώρισεως στη Γερμανία αυτής της αποφάσεως διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur, την οποία υπέβαλε η εκλιπούσα G. Neumann απορρίφθηκε σε τελευταίο βαθμό με διάταξη της 11ης Οκτωβρίου 1999 από το Bayerisches Oberstes Landesgericht (Ανώτατο Δικαστήριο της Βαυαρίας, Γερμανία). Η απόρριψη του αιτήματος αναγνώρισεως στηριζόταν κυρίως στο γεγονός ότι δεν διαφυλάχθηκαν τα δικαιώματα άμυνας του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann, στο πλαίσιο της διαδικασίας για την έκδοση της εν λόγω αποφάσεως διαζυγίου, δεδομένου ότι η κλήση για την ορισθείσα δικάσιμο συζητήσεως της αιτήσεως διαζυγίου επιδόθηκε εκπρόθεσμα στον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann ο οποίος εκρατείτο σε σωφρονιστικό ίδρυμα της Γερμανίας.
- 10 Στις 25 Απριλίου 2000, ο προσφεύγων συνήψε γάμο με την εκλιπούσα G. Neumann στη Νέα Υόρκη (Ηνωμένες Πολιτείες).

- 11 Το 2001, η εκλιπούσα G. Neumann συνταξιοδοτήθηκε και άρχισε να λαμβάνει σύνταξη αρχαιότητας. Κατά τον προσφεύγοντα, εγκαταστάθηκε εν συνεχεία στη Γερμανία, ήτοι από τον Απρίλιο του 2002. Εντούτοις, μια «βεβαίωση κατοικίας με το ιστορικό των δηλωθεισών διευθύνσεων» που εξέδωσε ο δήμος της Andenne και το οποίο προσκόμισε ο προσφεύγων κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση (βλ. σκέψη 33 της παρούσας αποφάσεως) απαριθμεί διευθύνσεις που βρίσκονται αποκλειστικά στο Βέλγιο.
- 12 Το 2003, ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann κίνησε, στη Γερμανία, διαδικασία για τη λύση του γάμου του με την εκλιπούσα G. Neumann.
- 13 Η G. Neumann απεβίωσε στις 25 Ιουλίου 2004 στη Γερμανία.
- 14 Στις 11 Αυγούστου 2004, ο προσφεύγων ζήτησε να του καταβάλλεται η σύνταξη επιζώντων, αίτημα το οποίο δέχτηκε το Κοινοβούλιο στις 23 Σεπτεμβρίου 2004 με απόφασή του που άρχισε να ισχύει από 1ης Νοεμβρίου 2004.
- 15 Με απόφαση της 25ης Αυγούστου 2004, το Amtsgericht-Familiengericht-Merzig (Ειρηνοδικείο του Merzig, Γερμανία) δέχτηκε την αίτηση διαζυγίου που είχε υποβάλει ο K.-W. Braun-Neumann, εντούτοις το δικαστήριο αυτό διαπίστωσε εν συνεχεία, με διάταξη της 21ης Ιανουαρίου 2005, ότι είχε επέλθει βιαία διακοπή της δίκης για την έκδοση διαζυγίου, δεδομένου ότι ο γάμος της εκλιπούσας G. Neumann με τον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann είχε λυθεί δια του θανάτου της πρώτης που επήλθε στις 25 Ιουλίου 2004.
- 16 Εντούτοις, στην οικογενειακή μερίδα του ζεύγους Braun-Neumann, την οποία τηρούν οι αρμόδιες γερμανικές αρχές, προστέθηκε στις 19 Ιανουαρίου 2005 μια εγγραφή κατά την οποία η σύζυγος «είχε επίσης συνάψει γάμο» με τον προσφεύγοντα, η δε εγγραφή αυτή περιελάμβανε επίσης τον τόπο και την ημερομηνία του γάμου. Πέραν τούτου, ανάλογη εγγραφή, για τον πρώτο γάμο της εκλιπούσας G. Neumann, είχε προστεθεί στις 6 Απριλίου 2006 στην οικογενειακή μερίδα του ζεύγους Mandt-Neumann.
- 17 Με διάταξη της 25ης Ιανουαρίου 2006, το Amtsgericht Siegen (Ειρηνοδικείο του Siegen, Γερμανία), κατόπιν αιτήσεως του Landrat des Kreises Siegen-Wittgenstein Standesamtsaufsicht (διευθυντού της περιφέρειας του Siegen-Wittgenstein, ασκούντος καθήκοντα εποπτείας επί του ληξιαρχείου, Γερμανία), διαπίστωσε εξάλλου ότι έπρεπε να τροποποιηθεί η ληξιαρχική πράξη θανάτου της εκλιπούσας G. Neumann, προκειμένου η πράξη αυτή να αναφέρει ως σύζυγό της όχι μόνον τον W. Mandt, αλλά και τον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann. Ως εκ τούτου, η τροποποιηθείσα ληξιαρχική πράξη θανάτου εκδόθηκε στις 23 Μαρτίου 2006.
- 18 Κατά το Κοινοβούλιο, ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann ζήτησε στις 29 Μαρτίου 2006 να λάβει τη σύνταξη επιζώντων ως επιζών σύζυγος της εκλιπούσας G. Neumann· στο πλαίσιο της αιτήσεως αυτής, ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann διαβίβασε στο Κοινοβούλιο τη διάταξη της 29ης Ιανουαρίου 2006 του Amtsgericht Siegen, καθώς και τη ληξιαρχική πράξη θανάτου που τροποποιήθηκε κατά τα επιτασσόμενα στη διάταξη αυτή.
- 19 Με έγγραφο της 8ης Σεπτεμβρίου 2006, η ΑΔΑ ενημέρωσε τον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann σχετικά με την απόφαση να του καταβληθεί το 50 % της συντάξεως επιζώντων της εκλιπούσας G. Neumann από 1ης Απριλίου 2006. Με επιστολή της αυτής ημερομηνίας, η ΑΔΑ ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι η σύνταξη επιζώντων που ελάμβανε, ανερχόταν δε στο 100 % του ποσού της, έπρεπε να μειωθεί από 1ης Απριλίου 2006 στο 50 % αυτής, το δε υπόλοιπο 50 % θα καταβαλλόταν, από της ανωτέρω ημερομηνίας, στον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann υπό την ιδιότητά του ως επιζώντος συζύγου της εκλιπούσας G. Neumann· πράγματι, με το ίδιο έγγραφο, το Κοινοβούλιο ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι, βάσει της οικογενειακής μερίδας της εκλιπούσας G. Neumann, υφίστατο κατά τον χρόνο του θανάτου της, τόσο ο γάμος της με αυτόν όσο και ο γάμος της με τον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann, προσθέτοντας ότι είχε επίσης εξετάσει την απόφαση διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur, καθώς και την απόφαση του Bayerisches Oberstes

Landesgericht. Ακολούθως, στις 18 Οκτωβρίου 2006, το Κοινοβούλιο καθόρισε τα δικαιώματα του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann χορηγώντας του από 1ης Απριλίου 2006 το 50 % της συντάξεως επιζώντων της εκλιπούσας G. Neumann.

- 20 Ο προσφεύγων άσκησε κατά της εις βάρος του αποφάσεως της 8ης Σεπτεμβρίου 2006 διοικητική ένσταση την οποία ο εκπρόσωπός του άσκησε με έγγραφο της 13ης Σεπτεμβρίου 2006 και συμπλήρωσε με έγγραφο της 5ης Οκτωβρίου 2006· ο προσφεύγων εξέθεσε στο Κοινοβούλιο τα επιχειρήματά του με αναλυτικό τρόπο με έγγραφα της 30ής Σεπτεμβρίου και της 4ης Οκτωβρίου 2006. Με απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2007, η ΑΔΑ, κάνοντας μνεία αυτών των τεσσάρων εγγράφων, απέρριψε τη διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος.
- 21 Ο δε εκλιπών K.-W. Braun-Neumann, μετά την εν μέρει αποδοχή της διοικητικής ενστάσεώς του σε σχέση με την αναδρομική καταβολή, για την περίοδο από 1ης Αυγούστου 2004 έως 31 Μαρτίου 2006, του ημίσεως της συντάξεως επιζώντων, άσκησε προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ ζητώντας κατ' ουσίαν να του καταβληθεί αναδρομικά, από 1ης Αυγούστου 2004, το έτερον ήμισυ της συντάξεως αυτής. Με διάταξη της 23ης Μαΐου 2008, το Δικαστήριο ΔΔ απέρριψε την προσφυγή ως απαράδεκτη (F79/07, Braun-Neumann κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 2008, σ. I-A-1-181 και II-A-1-957)· η αίτηση αναιρέσεως που άσκησε ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann κατά της διατάξεως αυτής απορρίφθηκε με διάταξη του Πρωτοδικείου της 15ης Ιανουαρίου 2009, T306/08 P, Braun-Neumann κατά Κοινοβουλίου (Συλλογή Υπ.Υπ. 2008, σ. I-B-1-1 και II-B-1-1).

Τα αιτήματα των διαδίκων και η διαδικασία

- 22 Ο προσφεύγων ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ:
- να ακυρώσει την απόφαση της ΑΔΑ της 8ης Φεβρουαρίου 2007·
 - να υποχρεώσει το Κοινοβούλιο να του καταβάλει, από 1ης Απριλίου 2006, το επιπλέον 50 % της συντάξεως επιζώντων το οποίο του οφείλεται λόγω του γάμου του με την εκλιπούσα G. Neumann και να συνεχίσει να του καταβάλλεται το ποσό αυτό μηνιαίως.
- 23 Περαιτέρω, ο προσφεύγων ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ:
- να επιτρέψει τη χρήση της γερμανικής ως γλώσσας διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 35, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.
- 24 Μολονότι, στην αρχή της προσφυγής-αγωγής του (στο εξής: προσφυγή), ο προσφεύγων ζητεί επίσης να τύχει του ευεργετήματος πενίας, εντούτοις επισημαίνει εν τέλει, πάντοτε στο σώμα του δικογράφου της προσφυγής του, ότι το αίτημα αυτό θα υποβαλλόταν εν συνεχεία. Ωστόσο, κανένα αίτημα για την παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής δεν υποβλήθηκε εν συνεχεία από τον προσφεύγοντα.
- 25 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Δικαστήριο ΔΔ:
- να απορρίψει την προσφυγή ως εν μέρει απαράδεκτη·
 - να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη κατά τα λοιπά·
 - να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων όπως προβλέπει ο νόμος.

- 26 Με έγγραφο της 30ής Νοεμβρίου 2007 και της 30ής Απριλίου 2008, το Δικαστήριο ΔΔ κάλεσε, βάσει των άρθρων 55 και 56 του Κανονισμού Διαδικασίας, τους διαδίκους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους για ορισμένα ζητήματα της διαφοράς. Οι διάδικοι συμμορφώθηκαν με αυτά τα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας εντός της ταχθείσας σε αυτά προθεσμίας.
- 27 Με έγγραφο της 24ης Οκτωβρίου 2008, το Δικαστήριο ΔΔ ενημέρωσε τους διαδίκους ότι σκόπευε να καλέσει, δυνάμει του άρθρου 111, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τον εκλιπόντα Κ.-W. Braun-Neumann να παρέμβει στη διαδικασία και ζήτησε από αυτά τις παρατηρήσεις τους για το ζήτημα αυτό. Ο προσφεύγων ενημέρωσε το Δικαστήριο ΔΔ ότι δεν θα υπέβαλε παρατηρήσεις για το θέμα αυτό· το δε Κοινοβούλιο διευκρίνισε, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, ότι δεν έχει κατ' αρχήν αντιρρήσεις για την κλήση αυτή.
- 28 Με έγγραφο της 21ης Νοεμβρίου 2008, το Δικαστήριο ΔΔ κάλεσε τον εκλιπόντα Κ.-W. Braun-Neumann να διατυπώσει τις απόψεις του για την κλήση να παρέμβει που του είχε επιδοθεί. Σε απάντηση, δήλωσε ότι επιθυμεί να παρέμβει προς στήριξη των αιτημάτων του Κοινοβουλίου.
- 29 Με έγγραφο της 16ης Δεκεμβρίου 2008, το Δικαστήριο ΔΔ ερώτησε τους διαδίκους εάν επιθυμούσαν ορισμένα έγγραφα από τη δικογραφία, τα οποία θεωρούσαν απόρρητα ή εμπιστευτικά, να μη διαβιβαστούν στον Κ.-W. Braun-Neumann. Το Κοινοβούλιο ενημέρωσε το Δικαστήριο ΔΔ, εντός της ταχθείσας προθεσμίας, ότι δεν συνέτρεχε μια τέτοια περίπτωση· ο προσφεύγων δεν απάντησε στην πρόσκληση του Δικαστηρίου ΔΔ.
- 30 Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου ΔΔ της 3ης Μαρτίου 2009, που κοινοποιήθηκε στους διαδίκους στις 4 Μαρτίου 2009, επετράπη στον Κ.-W. Braun-Neumann να παρέμβει στην παρούσα υπόθεση προς στήριξη των αιτημάτων του Κοινοβουλίου.
- 31 Στο υπόμνημά του παρεμβάσεως το οποίο κατέθεσε στις 20 Απριλίου 2009, ο εκλιπών Κ.-W. Braun-Neumann ζήτησε από το Δικαστήριο ΔΔ να απορρίψει την προσφυγή. Με έγγραφο της 30ής Απριλίου 2009, το Δικαστήριο ΔΔ ενημέρωσε τους κύριους διαδίκους ότι μπορούσαν να απαντήσουν στο υπόμνημα απαντήσεως στο πλαίσιο της προφορικής διαδικασίας.
- 32 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι κύριοι διάδικοι και ο παρεμβαίνων ζήτησαν να τους επιτραπεί να καταθέσουν νέα έγγραφα και στοιχεία στο πλαίσιο της διαδικασίας. Κατά το πέρας της επ' ακροατηρίου συζητήσεως, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου ΔΔ ανακοίνωσε ότι δεν συνέτρεχε λόγος τερματισμού της προφορικής διαδικασίας.
- 33 Με έγγραφο της 17ης Ιουλίου 2009, το Δικαστήριο ΔΔ ενημέρωσε τους διαδίκους ότι είχαν τη δυνατότητα, εντός ορισμένης προθεσμίας, να καταθέσουν τα έγγραφα τα οποία είχαν αναφέρει στο πλαίσιο της επ' ακροατηρίου συζητήσεως. Ο προσφεύγων και ο εκλιπών Κ.-W. Braun-Neumann κατέθεσαν διάφορα έγγραφα ταχυδρομικώς. Μεταξύ των εγγράφων που κατέθεσε ο εκλιπών Κ.-W. Braun-Neumann περιλαμβάνονται, πρώτον, μια επιστολή την οποία του απηύθυνε ο προσφεύγων στις 22 Σεπτεμβρίου 1997, απαιτώντας από τον εκλιπόντα Κ.-W. Braun-Neumann να παύσει να ενοχλεί «τη γυναίκα του» («meine Frau»), δεύτερον, μια απόφαση του Amtsgericht Nürnberg (Ειρηνοδικείου της Νυρεμβέργης, Γερμανία), της 10ης Δεκεμβρίου 1999, η οποία καταδίκασε την εκλιπούσα G. Neumann να καταβάλει μηνιαίως το ποσό των 400 γερμανικών μάρκων (DEM), ως διατροφή μεταξύ συζύγων, τρίτον, μια απόφαση του Landgericht Koblenz (Πρωτοδικείου του Coblenz, Γερμανία), η οποία είχε εκδοθεί ερήμην του ενός διαδίκου, της 27ης Νοεμβρίου 2007, η οποία καταδίκασε τον υιό της εκλιπούσας G. Neumann στην καταβολή 150 000 ευρώ ως δικαίωμα νομίμου μοίρας υπέρ του προσφεύγοντος και, τέταρτον, επιστολή της Staatsanwaltschaft Siegen (Εισαγγελίας του Siegen, Γερμανία), της 16ης Φεβρουαρίου 2006, απευθυνόμενη προς τον εκλιπόντα Κ.-W. Braun-Neumann η οποία τον ενημέρωνε ότι η μήνυση για διγαμία που είχε καταθέσει κατά του προσφεύγοντος στις 17 Μαρτίου 2005 έπρεπε να τεθεί στο αρχείο λόγω παραγραφής.

- 34 Πέραν αυτού, στις 10 Ιουλίου 2009, το Δικαστήριο ΔΔ έλαβε ορισμένα περαιτέρω μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας τα οποία τηρήθηκαν εντός των προθεσμιών που τάχθηκαν προς τούτο.
- 35 Στις 11 Σεπτεμβρίου 2009, το Δικαστήριο ΔΔ όρισε την 25η Σεπτεμβρίου 2009 ως προθεσμία εντός της οποίας έπρεπε οι διάδικοι να υποβάλουν τις τυχόν παρατηρήσεις τους σε σχέση με την κατάθεση και το περιεχόμενο των εγγράφων που περιγράφονται στη σκέψη 33 της παρούσας αποφάσεως. Μόνον ο προσφεύγων υπέβαλε τέτοιες παρατηρήσεις με τις οποίες επισημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι δεν ενθυμείτο την προαναφερθείσα επιστολή της 22ας Σεπτεμβρίου 1997 και υποστήριξε ότι η απόφαση του Landgericht Koblenz της 27ης Νοεμβρίου 2007 υπήρξε προϊόν εσφαλμένων στοιχείων τα οποία παρέσχε ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann.
- 36 Ο εκπρόσωπος του παρεμβαίνοντος ενημέρωσε το Δικαστήριο ΔΔ για τον θάνατο του K.-W. Braun-Neumann, που επήλθε στις 9 Οκτωβρίου 2009, και διαβίβασε αντίγραφο της ληξιαρχικής πράξεως θανάτου.
- 37 Στις 12 Νοεμβρίου 2009, το Δικαστήριο ΔΔ όρισε την 26η Νοεμβρίου 2009 ως προθεσμία, αφενός, για την υποβολή τυχόν παρατηρήσεων από τους κύριους διαδίκους σε σχέση με τις επιπτώσεις του θανάτου του K.-W. Braun-Neumann επί της παρούσας υποθέσεως και, αφετέρου, προκειμένου ο εκπρόσωπος του K.-W. Braun-Neumann να ενημερώσει το Δικαστήριο ΔΔ για το εάν οι έλκοντες εξ αυτού δικαιώματα σκόπευαν να συνεχίσουν τη διαδικασία.
- 38 Με έγγραφο που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου ΔΔ στις 12 Νοεμβρίου 2009, το Κοινοβούλιο ενημέρωσε το Δικαστήριο ΔΔ ότι, συνεπεία του θανάτου του K.-W. Braun-Neumann, προσάρμοσε με απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 2009, το ποσό της συντάξεως επιζώντων του W. Mandt και ότι, ως εκ τούτου, αυτός λαμβάνει, από 1ης Νοεμβρίου 2009, το σύνολο της συντάξεως επιζώντων ως επιζών σύζυγος της εκλιπούσας G. Neumann.
- 39 Με έγγραφο που περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου ΔΔ στις 25 Νοεμβρίου 2009, ο προσφεύγων υπέβαλε τις παρατηρήσεις του σχετικά με τις επιπτώσεις του θανάτου του K.-W. Braun-Neumann επί της παρούσας υποθέσεως. Θεωρεί μεταξύ άλλων ότι ο θάνατος του K.-W. Braun-Neumann δεν μεταβάλλει την εκτίμηση της επίδικης νομικής καταστάσεως. Εντούτοις, το γεγονός ότι καταβάλλεται το σύνολο της συντάξεως επιζώντων στον προσφεύγοντα πρέπει να θεωρηθεί ως ένδειξη που συνηγορεί υπέρ των αιτημάτων του· συγκεκριμένα, το Κοινοβούλιο αναγνώρισε εκ νέου την ύπαρξη διαζυγίου μεταξύ της εκλιπούσας G. Neumann και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann, καθώς και τη νομιμότητα του γάμου μεταξύ της εκλιπούσας G. Neumann και του W. Mandt. Ο προσφεύγων συνήγαγε εντεύθεν ότι το δικαίωμά του προς είσπραξη του 100 % της συντάξεως επιζώντων υφίστατο και κατά το παρελθόν κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ του θανάτου της G. Neumann και της καταθέσεως της προσφυγής, σε κάθε δε περίπτωση μεταξύ της 1ης Αυγούστου 2004 και της 1ης Απριλίου 2006.
- 40 Στις 26 Νοεμβρίου 2009, το Κοινοβούλιο κατέθεσε τις παρατηρήσεις του επί των επιπτώσεων του θανάτου του K.-W. Braun-Neumann επί της παρούσας υποθέσεως, επισημαίνοντας μεταξύ άλλων ότι, κατά την άποψή του, το ερώτημα εάν ο W. Mandt πρέπει να χαρακτηριστεί ως μόνος επιζών σύζυγος ή εάν η σύνταξη επιζώντων πρέπει να διανεμηθεί μεταξύ του W. Mandt και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann εξακολουθεί να είναι ανοικτό ακόμη και μετά τον θάνατο του τελευταίου.
- 41 Με επιστολή που περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου ΔΔ στις 26 Νοεμβρίου 2009, ο εκπρόσωπος του παρεμβαίνοντος ενημέρωσε το Δικαστήριο ΔΔ, αφενός, ότι από τη διαθήκη του K.-W. Braun-Neumann συναγόταν ότι η Shirley Meyer ήταν η μόνη καθολική διάδοχός του και, αφετέρου, ότι, με αυτή την ιδιότητά της, επιθυμούσε να τον υποκαταστήσει ως παρεμβαίνων στην υπό κρίση υπόθεση. Η επιστολή του εκπροσώπου του παρεμβαίνοντος συνοδευόταν από αντίγραφα της από 7 Ιανουαρίου 2008 διαθήκης και των από 3 Νοεμβρίου 2009 πρακτικών του Amtsgericht

Merzig, αρμόδιου δικαστηρίου για κληρονομικά ζητήματα. Με την ίδια επιστολή ο εκπρόσωπος του παρεμβαίνοντος δεσμεύτηκε να διαβιβάσει το νέο δικαστικό πληρεξούσιό του σε μεταγενέστερη ημερομηνία, πράγμα το οποίο έπραξε στις 9 Δεκεμβρίου 2009.

- 42 Στις 5 Ιανουαρίου 2010, ολοκληρώθηκε η προφορική διαδικασία και άρχισε η διάσκεψη για την έκδοση αποφάσεως.

Αντικείμενο της διαφοράς

- 43 Προς στήριξη των αιτημάτων του, ο προσφεύγων ζητεί την ακύρωση της από 8 Φεβρουαρίου 2007 αποφάσεως της ΑΔΑ η οποία απέρριψε τη διοικητική ένστασή του. Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το ακυρωτικό αίτημα που στρέφεται τύποις κατά της αποφάσεως που απέρριψε τη διοικητική ένσταση έχει ως αποτέλεσμα, στην περίπτωση κατά την οποία η απόφαση αυτή στερείται αυτοτελούς περιεχομένου, να επιλαμβάνεται το Δικαστήριο ΔΔ της πράξεως κατά της οποίας ασκήθηκε η ένσταση (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1989, 293/87, Vainker κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1989, σ. 23, σκέψη 8· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 10ης Δεκεμβρίου 1992, T-33/91, Williams κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1992, II2499, σκέψη 23, και της 6ης Απριλίου 2006, T309/03, Camós Grau κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II1173, σκέψη 43· απόφαση του Πρωτοδικείου της 4ης Ιουλίου 2009, F11/08, Mölling κατά Europol, Συλλογή Υπ.Υπ. 2009, σ. I-A-1-159 και II-A-1-899 σκέψη 27). Εν προκειμένω, η διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος, την οποία απέρριψε η ΑΔΑ στις 8 Φεβρουαρίου 2007, στρεφόταν κατά της αποφάσεως της 8ης Σεπτεμβρίου 2006 περί μείωσης κατά 50 %, από 1ης Απριλίου 2006, της συντάξεως της εκλιπούσης G. Neumann που ελάμβανε ο επιζών σύζυγός της. Δεδομένου ότι η απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2007 εστερείτο αυτοτελούς περιεχομένου, στον βαθμό που περιοριζόταν στην επικύρωση της αποφάσεως της 8ης Σεπτεμβρίου 2006 και —επιπλέον— με αιτιολογίες που επαναλαμβάνουν κατ' ουσίαν, πλην όμως κατά τρόπο περισσότερο ολοκληρωμένο, τις αιτιολογίες της εν λόγω αποφάσεως, πρέπει ως εκ τούτου να θεωρηθεί ότι η προσφυγή στρέφεται μόνον κατά της αποφάσεως της 8ης Σεπτεμβρίου 2006 που ελήφθη εις βάρος του προσφεύγοντος (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).
- 44 Ως προς το αίτημα του προσφεύγοντος να επιτραπεί η χρήση της γερμανικής ως γλώσσας διαδικασίας, πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 35, παράγραφοι 1 και 2 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο οποίος είχε εφαρμογή κατά τον χρόνο καταθέσεως του δικογράφου της προσφυγής-αγωγής, η γλώσσα διαδικασίας επιλέγεται —μεταξύ των 23 επισήμων γλωσσών της Ευρωπαϊκής Ένωσης— από τον προσφεύγοντα, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου του 35, παράγραφος 2, στοιχεία α' έως γ', του εν λόγω Κανονισμού, οι οποίες δεν έχουν εφαρμογή εν προκειμένω. Εν πάση περιπτώσει, δυνάμει του άρθρου 29 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο οποίος εφαρμόζεται από 1ης Νοεμβρίου 2007, οι κανόνες που διέπουν το γλωσσικό καθεστώς και εφαρμόζονται ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ είναι αυτοί του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ήτοι οι προαναφερθείσες διατάξεις του άρθρου 35, παράγραφοι 1 και 2, του εν λόγω Κανονισμού Διαδικασίας. Συνεπώς, εν προκειμένω δεν συντρέχει λόγος να αποφανθεί το Δικαστήριο ΔΔ επί του αιτήματος του προσφεύγοντος να επιτραπεί η χρήση της γερμανικής ως γλώσσας διαδικασίας, δεδομένου ότι αυτός μπορεί να επιλέξει τη γερμανική ως γλώσσα διαδικασίας, πράγμα το οποίο άλλωστε έπραξε.
- 45 Εξάλλου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο θάνατος του K.-W. Braun-Neumann, που επήλθε στις 9 Οκτωβρίου 2009, δεν καθιστά άνευ αντικειμένου τη διαφορά της οποίας έχει επιληφθεί το Δικαστήριο ΔΔ, παρά μόνον ως προς τα αιτήματα που αφορούν την καταδίκη του Κοινοβουλίου για την περίοδο μετά τις 31 Οκτωβρίου 2009· πράγματι, ο προσφεύγων λαμβάνει έκτοτε το σύνολο της συντάξεως της εκλιπούσης G. Neumann ως επιζών σύζυγός της (βλ. σκέψη 38 της παρούσας αποφάσεως). Έτσι, και στον βαθμό που αφορούν την εν λόγω χρονική περίοδο, τα αιτήματα του προσφεύγοντος περί καταδίκης του Κοινοβουλίου καθίστανται άνευ αντικειμένου. Αντιθέτως, ουδόλως μεταβάλλεται το αντικείμενο των εν λόγω αιτημάτων όσον αφορά την περίοδο πριν από την ημερομηνία θανάτου του K.-W. Braun-Neumann.

Επί των ακυρωτικών αιτημάτων

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 46 Προς στήριξη των ακυρωτικών αιτημάτων του, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αντιβαίνει στο δίκαιο της Ενώσεως. Διατυπώνει εννέα αιτιάσεις στο πλαίσιο της επιχειρηματολογίας του.
- 47 Η πρώτη αιτίαση περιλαμβάνει δύο σκέλη. Αφενός, δεδομένου ότι δεν κατέστη δυνατό να ασκηθεί ένδικο βοήθημα, ιδίως, ενώπιον του Bayerischer Verfassungsgerichtshof (Συνταγματικού Δικαστηρίου της Βαυαρίας) κατά της διατάξεως του Bayerisches Oberstes Landesgericht της 11ης Οκτωβρίου 1999 (βλ. σκέψη 9 της παρούσας αποφάσεως), τα δικαιώματα της εκλιπούσης G. Neumann καθώς και τα δικαιώματα του προσφεύγοντος περιορίστηκαν. Αφετέρου, η διάταξη του Bayerisches Oberstes Landesgericht στηριζόταν σε εσφαλμένη βάση και, πέραν αυτού, δεν ήταν σύμφωνη προς το δίκαιο που ίσχυε κατά τον χρόνο εκδόσεώς της και, ειδικότερα, προς το δίκαιο της Ενώσεως. Συγκεκριμένα, κατ' αρχάς, κατά τον προσφεύγοντα, η εν λόγω διάταξη δεν διελάμβανε εάν το Bayerisches Oberstes Landesgericht ήλεγξε τα όσα υποστήριξε ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann ως προς την εξέλιξη της διαδικασίας εκδόσεως διαζυγίου ενώπιον του Tribunal de première instance de Namur· πέραν αυτού, η κλήση να παραστεί ενώπιον του Tribunal de première instance de Namur επιδόθηκε στον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann συμφώνως προς τους ισχύοντες κανόνες τους διεθνούς δικαίου, αυτός δε είχε επομένως στη διάθεσή του ικανό χρόνο μεταξύ της επιδόσεως, στις 4 Αυγούστου 1995, της εν λόγω κλήσεως και της αποφάσεως του Tribunal de première instance de Namur της 6ης Σεπτεμβρίου 1995 που απήγγειλε τη λύση του γάμου, προκειμένου να καταθέσει υπόμνημα ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, ο δε εκλιπών K.-W. Braun-Neumann δεν άσκησε, πέραν τούτου, και αντιθέτως προς όσα δήλωσε, έφεση κατά της εν λόγω αποφάσεως διαζυγίου.
- 48 Με τη δεύτερη αιτίαση, ο προσφεύγων, αφενός, στηριζόμενος στο άρθρο 27 της συμβάσεως μεταξύ της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και του Βασιλείου του Βελγίου για την αμοιβαία αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, διαιτητικών αποφάσεων και δημοσίων εγγράφων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις, που υπεγράφη στη Βόννη στις 30 Ιουνίου 1958, η οποία ίσχυε κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως διαζυγίου από το Tribunal de première instance de Namur και, αφετέρου, παραπέμποντας σε όσα εξέθεσε στο πλαίσιο της πρώτης αιτιάσεως, υποστηρίζει ότι ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann δεν ερημοδίκησε στη δίκη ενώπιον του Tribunal de première instance de Namur και ότι, ακόμη και στην περίπτωση αυτή, εξακολούθησε να έχει τη δυνατότητα να αμυνθεί.
- 49 Στο πλαίσιο της τρίτης αιτιάσεως, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αντιβαίνει στον κανονισμό (ΕΚ) 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) 1347/2000 (ΕΕ L 338, σ. 1), δεδομένου ότι δεν συντρέχουν λόγοι μη αναγνώρισεως, κατά την έννοια του άρθρου 22 του κανονισμού 2201/2003, της αποφάσεως διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur.
- 50 Με την τέταρτη αιτίασή του, ο προσφεύγων υπεραμύνεται του κύρους της αποφάσεως διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur, δεδομένου ότι το Βέλγιο ήταν ο τόπος της τελευταίας συζυγικής κατοικίας της εκλιπούσης G. Neumann και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann· τούτο δε, παρά τα εσφαλμένα στοιχεία σε σχέση με τον εν λόγω τόπο που αυτός ο τελευταίος προσκόμισε, κακή τη πίστη, στο πλαίσιο της δίκης ενώπιον του Bayerisches Oberstes Landesgericht το οποίο εξέδωσε την από 11 Οκτωβρίου 1999 διάταξη.

- 51 Η πέμπτη αιτίαση που βάλλει κατά της προσβαλλόμενης αποφάσεως στον βαθμό που παραπέμπει στη διάταξη του Amtsgericht Siegen της 25ης Ιανουαρίου 2006, παρά το γεγονός ότι η διάταξη αυτή δεν ασκεί επιρροή στο ζήτημα της αναγνώρισεως της αποφάσεως διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur και, πέραν αυτού, δεν μπορούσε να παράγει έννομα αποτελέσματα εντός της Ευρωπαϊκής Ενώσεως εντός της οποίας η πολυγαμία απαγορεύεται.
- 52 Με την έκτη αιτιάσή του, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι ο γάμος μεταξύ της εκλιπούσης G. Neumann και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann διήρκεσε λιγότερο από ένα έτος και ότι αυτός ο τελευταίος δεν μπορεί ως εκ τούτου, βάσει των διατάξεων του άρθρου 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, να προβάλει αξιώσεις επί της συντάξεως επιζώντων.
- 53 Η έβδομη αιτίαση στηρίζεται στο γεγονός, αφενός μεν, ότι η απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2007, περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως του προσφεύγοντος, παραπέμπει στις διατάξεις του γερμανικού δικαίου, ήτοι στα άρθρα 23 και 29 του Ehegesetz (νόμου για το γάμο), που είχε παύσει να ισχύει κατά τον χρόνο δημοσιεύσεως της εν λόγω αποφάσεως, αφετέρου δε, ότι λόγος ακυρώσεως του γάμου που συνήψαν ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann και η εκλιπούσα G. Neumann υφίστατο λόγω της αγνοίας στην οποία τελούσε αυτή κατά τον χρόνο του γάμου ως προς την προσωπικότητα του συζύγου της και των ποινικών καταδικών που εκκρεμούσαν εις βάρος του, έστω και αν ο προσφεύγων αναγνωρίζει ότι δεν νομιμοποιείται ενεργητικά να προσβάλλει τον εν λόγω γάμο.
- 54 Στο πλαίσιο της όγδοης αιτιάσεώς του, ο προσφεύγων παρατηρεί ότι το Κοινοβούλιο εκτίμησε ότι η εκλιπούσα G. Neumann ήταν διαζευγμένη, κατά την έννοια του ΚΥΚ, από της τελεσιδικίας της αποφάσεως διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur, με όλες τις χρηματικές συνέπειες που τούτο συνεπάγεται. Κατόπιν του γάμου της με τον προσφεύγοντα, αυτή εκ νέου θεωρήθηκε από το Κοινοβούλιο ως έγγαμη γυναίκα, «με όλες τις αντίστοιχες αυξομειώσεις εισοδήματος και συντάξεων που προβλέπει ο νόμος». Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Κοινοβούλιο δημιούργησε στην εκλιπούσα G. Neumann και στον προσφεύγοντα δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ως προς την ιδιότητά τους ως συζύγων.
- 55 Με την ένατη αιτίαση του, ο προσφεύγων, υποστηρίζοντας ότι, δυνάμει του άρθρου 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, η ιδιότητα και μόνον του επιζώντος συζύγου αρκεί για την καταβολή του 100 % της συντάξεως επιζώντων σε αυτόν, φρονεί ότι μπορεί να επικαλεστεί την ιδιότητά του αυτή και ότι, ως εκ τούτου, έχει δικαίωμα στο σύνολο της εν λόγω συντάξεως. Συγκεκριμένα, η διάταξη του Amtsgericht Siegen της 25ης Ιανουαρίου 2006 δεν θέτει εν αμφιβόλω το γεγονός ότι συνήψε εγκύρως γάμο με την εκλιπούσα G. Neumann στη Νέα Υόρκη.
- 56 Σε απάντηση των ανωτέρω αιτιάσεων που προβάλλει ο προσφεύγων το Κοινοβούλιο υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι ο δικαστής της Ενώσεως δεν είναι αρμόδιος να ελέγχει τις εθνικές δικαστικές αποφάσεις ούτε τις πράξεις των εθνικών αρχών. Προς τούτο, το Κοινοβούλιο φρονεί ότι ο προσφεύγων δεν μπορεί να επικαλεστεί ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ τα τυχόν σφάλματα στα οποία υπέπεσαν τα εθνικά δικαστήρια της Γερμανίας, καθώς και ότι η ΑΔΑ ήταν υποχρεωμένη να λάβει υπόψη της τη ληξιαρχική πράξη θανάτου, όπως αυτή είχε τροποποιηθεί από την αρμόδια αρχή, και να τροποποιήσει ως εκ τούτου τον τρόπο προσδιορισμού των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του προσφεύγοντος. Το Κοινοβούλιο επισημαίνει επίσης ότι ο κανονισμός 2201/2003 δεν ίσχυε στις 6 Σεπτεμβρίου 1995, ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur. Εξάλλου, το Κοινοβούλιο τονίζει ότι, μολονότι οι διατάξεις των άρθρων 23 και 29 του Ehegesetz καταργήθηκαν, εν πάση περιπτώσει αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 1313 του Bürgerliches Gesetzbuch (γερμανικού αστικού κώδικα, στο εξής: BGB), του οποίου το περιεχόμενο είναι πανομοιότυπο. Επιπλέον, ως προς τη διάρκεια του γάμου μεταξύ της εκλιπούσης G. Neumann και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann, το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι, έστω και αν ήθελε υποθεθεί ότι ο γάμος αυτός λύθηκε με την απόφαση διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur, εντούτοις, δεδομένου ότι η εκλιπούσα G. Neumann και ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann συνήψαν γάμο στις 3 Μαΐου 1993, ο γάμος αυτό διήρκεσε δύο έτη. Τέλος, το Κοινοβούλιο

υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων δεν μπορούσε, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της ταυτότητας του αντικειμένου μεταξύ της διοικητικής ενστάσεως και της προσφυγής, να επικαλεστεί το πρώτον με το δικόγραφο της προσφυγής του την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

- 57 Στο υπόμνημά του παρεμβάσας, ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann επαναλαμβάνει κατ' ουσίαν την επιχειρηματολογία του Κοινοβουλίου προσθέτοντας ωστόσο, μεταξύ άλλων, δύο επιχειρήματα. Αφενός, και επικουρικώς, υποστηρίζει ότι το γεγονός και μόνον ότι το Κοινοβούλιο κατέβαλλε το σύνολο της συντάξεως επιζώντων στον προσφεύγοντα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως διαβεβαίωση εκ μέρους της διοικητικής αρχής, δεδομένου ότι η απλή καταβολή δεν μπορούσε να δημιουργήσει κάποιου είδους δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στον δικαιούχο σε σχέση με τη νομιμότητα της παροχής. Αφετέρου, και δεδομένου ότι δεν μπορεί να υπάρξει, για κάθε υπάλληλο, παρά μόνον ένα δικαίωμα επί της συντάξεώς του, το Κοινοβούλιο ορθώς προέβη στη διανομή, μεταξύ των δύο επιζώντων συζύγων, της συντάξεως της εκλιπούσης G. Neumann.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου ΔΔ

- 58 Με τις πέντε πρώτες αιτιάσεις, καθώς και με την έβδομη, ο προσφεύγων αμφισβητεί στην πραγματικότητα την ιδιότητα του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann ως επιζώντος συζύγου. Με την έκτη αιτιάσή του, ο προσφεύγων εκκινεί από το γεγονός ότι ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann έχει την ιδιότητα του επιζώντος συζύγου, πλην όμως προσάπτει στο Κοινοβούλιο την παράβαση του άρθρου 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, δεδομένου ότι ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann δεν είχε την ιδιότητα του συζύγου της εκλιπούσης G. Neumann κατά την ελάχιστη διάρκεια του ενός έτους που απαιτεί το εν λόγω άρθρο. Η δε όγδοη αιτίαση στηρίζεται στην παραβίαση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Τέλος, στο πλαίσιο της ένατης αιτιάσεως, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι υπήρξε εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, στον βαθμό που το Κοινοβούλιο, αναγνωρίζοντας σε αυτόν την ιδιότητα του επιζώντος συζύγου, έπρεπε να του χορηγήσει το σύνολο της συντάξεως επιζώντων, τούτο δε παρά την αναγνώριση της ίδιας αυτής ιδιότητος στον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann.
- 59 Από τα προεκτεθέντα συνάγεται ότι η επιχειρηματολογία του προσφεύγοντος συνίσταται κατ' ουσίαν σε δύο λόγους ακυρώσεως.
- 60 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ και περιλαμβάνει τρία σκέλη. Το πρώτο σκέλος, το οποίο αντιστοιχεί στις πέντε πρώτες αιτιάσεις που προέβαλε ο προσφεύγων, καθώς και στην έβδομη, στηρίζεται στην αμφισβήτηση της ιδιότητας του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann ως επιζώντος συζύγου. Το δεύτερο σκέλος αυτού του λόγου ακυρώσεως συνδέεται με την έκτη αιτίαση και αφορά τη μη τήρηση, σε σχέση με τον γάμο της εκλιπούσης G. Neumann και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann, της προϋποθέσεως περί της ελάχιστης διάρκειας του γάμου επί ένα έτος την οποία θέτει το προαναφερθέν άρθρο. Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως, που στηρίζεται στην ένατη αιτίαση, αφορά το ύψος της συντάξεως επιζώντων που οφείλεται στον επιζώντα σύζυγο θανούσης υπαλλήλου, σε περίπτωση αναγνώρισεως, και σε κάποιο άλλο πρόσωπο, αυτής της ίδιας ιδιότητας.
- 61 Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως, που αντιστοιχεί στην όγδοη αιτίαση, στηρίζεται στην προσβολή της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως που στηρίζεται στην παράβαση του άρθρου 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ

– Σε σχέση με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αφορά την αμφισβήτηση της ιδιότητας του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann ως επιζώντος συζύγου

- 62 Κατά τη νομολογία, από τις επιταγές τόσο της ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ενώσεως όσο και της αρχής της ισότητας συνάγεται ότι, στο περιεχόμενο μιας διατάξεως του δικαίου της Ενώσεως η οποία δεν παραπέμπει ρητώς στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της εννοίας και του περιεχομένου της, πρέπει κατά κανόνα να αποδίδεται, εντός του συνόλου της Ενώσεως, αυτοτελής και ενιαία ερμηνεία με βάση τα συμφραζόμενα και τον σκοπό που επιδιώκει η σχετική κανονιστική ρύθμιση (βλ., στο ίδιο πνεύμα, απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Ιανουαρίου 1984, 327/82, Ekro, Συλλογή 1984, σ. 107, σκέψη 11· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 18ης Δεκεμβρίου 1992, T-43/90, Díaz García κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1992, σ. II-2619, σκέψη 36· της 22ας Φεβρουαρίου 2006, T-342/04, Adam κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ., σ. I-A-2-23 και II-A-2-107, σκέψη 32). Εντούτοις, η εν λόγω νομολογία έχει δεχθεί επίσης ότι ακόμη και όταν ελλείπει κάποια ρητή παραπομπή, η εφαρμογή του δικαίου της Ενώσεως μπορεί να συνεπάγεται ενδεχομένως κάποια αναφορά στα δίκαια των κρατών μελών, ιδίως όταν ο δικαστής της Ενώσεως αδυνατεί να ανεύρει στο δίκαιο της Ενώσεως ή στις γενικές αρχές του δικαίου της Ενώσεως τα στοιχεία βάσει των οποίων θα μπορούσε να προσδιορίσει το περιεχόμενο και την έκτασή της, στο πλαίσιο αυτοτελούς ερμηνείας.
- 63 Τούτο συμβαίνει μεταξύ άλλων στην περίπτωση των εννοιών που αφορούν την προσωπική κατάσταση και το οικογενειακό δίκαιο (βλ., στο ίδιο πνεύμα, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Απριλίου 1986, 59/85, Reed, Συλλογή 1986, σ. 1283, σκέψη 15, και, ειδικότερα, της 31ης Μαΐου 2001, C-122/99 P και C-125/99 P, D και Σουηδία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. I-4319, σκέψεις 34 έως 38), δεδομένου ότι η έννομη τάξη της Ενώσεως δεν διαθέτει γραπτούς κανόνες για τα ζητήματα αυτά. Συναφώς, έχει κριθεί μεταξύ άλλων ότι το ζήτημα του τυπικού κύρους συμβάσεως περί καταβολής διατροφής, ως προϋποθέσεως για τη χορήγηση της συντάξεως επιζώντων στον διαζευγμένο σύζυγο, διέπεται από το εθνικό δίκαιο δυνάμει του άρθρου 27 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ (απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Απριλίου 2004, T-172/01, M κατά Δικαστηρίου, Συλλογή 2004, σ. II-1075, σκέψεις 72 και 73).
- 64 Εντούτοις, απομένει να προσδιοριστεί ο τρόπος με τον οποίον πρέπει να νοείται η παραπομπή στα εθνικά δίκαια οσάκις η διαφορά αφορά χρηματικό πλεονέκτημα το οποίο προβλέπει ο ΚΥΚ και οσάκις, αφενός, η χορήγηση του πλεονεκτήματος αυτού εξαρτάται από το αν ο υπάλληλος είναι έγγαμος ή όχι, αφετέρου, η κατάσταση αυτή εκτιμάται κατά τρόπο αντιφατικό από δύο εθνικές έννομες τάξεις.
- 65 Ειδικότερα, στην υπό κρίση υπόθεση, τίθεται το ερώτημα εάν το αρμόδιο όργανο της Ενώσεως στηρίζει τη συλλογιστική του στο ιδιωτικό διεθνές δίκαιο και, ως εκ τούτου, στην εθνική έννομη τάξη την οποία υποδεικνύει η συλλογιστική αυτή, προκειμένου να αποφασίσει εάν ένα πρόσωπο μπορεί να χαρακτηριστεί ως «επιζών σύζυγος». Πάντως, όχι μόνον προφανείς απαιτήσεις διοικητικής διαχείρισεως, αλλά και, πρωτίστως, εκτιμήσεις νομικής φύσεως αντιτίθενται στην προσφυγή σε συλλογιστική που στηρίζεται στο ιδιωτικό διεθνές δίκαιο.
- 66 Πράγματι, πρώτον, μολοντί η έννομη τάξη της Ενώσεως διαθέτει ορισμένα νομοθετήματα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου που είναι κρίσιμα για το ζήτημα της προσωπικής καταστάσεως, όπως είναι μεταξύ άλλων, ο κανονισμός 2201/2003, ωστόσο επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο κανονισμός αυτός ελάχιστη αρωγή παρέχει για τον προσδιορισμό της κρίσιμης έννομης τάξεως οσάκις η οικογενειακή κατάσταση ενός υπαλλήλου εκτιμάται κατά τρόπο αντιφατικό από δύο εθνικές έννομες τάξεις. Κατ' αρχάς, ο κανονισμός 2201/2003 προβλέπει την αυτοδίκαιη αναγνώριση των αποφάσεων λύσεως του συζυγικού δεσμού, και δεν υπάρχουν αποφάσεις που να εφαρμόζουν τον κανονισμό αυτό, ήτοι αποφάσεις περί αναγνώρισεως της λύσεως του συζυγικού δεσμού (αποφάσεις επί των οποίων θα μπορούσε να

στηριχθεί το αρμόδιο όργανο της Ενώσεως στο πλαίσιο ασκήσεως της αρμοδιότητάς του περί της οποίας κάνει μνεία η σκέψη 64 της παρούσας αποφάσεως), παρά μόνο στον βαθμό που αμφισβητείται η αναγνώριση της λύσεως αυτής και ένας διάδικος προσφεύγει ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου για το ζήτημα της αναγνώρισεως. Ακολούθως, σε σχέση πάντοτε με τις αποφάσεις περί λύσεως του συζυγικού δεσμού, πρέπει να τονιστεί ότι είναι δυνατό να εκδοθούν αντιφατικές αποφάσεις επί του ζητήματος της αναγνώρισεως ανάλογα με το κράτος μέλος του οποίου τα δικαστήρια επιλαμβάνονται. Τέλος, ο προαναφερθείς κανονισμός δεν εφαρμόζεται επί των αποφάσεων που εκδίδονται σε τρίτες χώρες και δεν μπορεί να γίνει επίκλησή του παρά μόνον ενώπιον των κρατών μελών, πλην της Δανίας, σε σχέση με αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε αυτά τα κράτη.

- 67 Δεύτερον, μολονότι τα νομοθετήματα της Ενώσεως στα οποία γίνεται μνεία στην προηγούμενη σκέψη μπορούν να αφορούν το ζήτημα της προσωπικής καταστάσεως, εντούτοις περιλαμβάνουν πρωτίτως κανόνες σχετικούς με τη σύγκρουση δικαιοδοσιών. Αντιθέτως, στο παρόν στάδιο εξελίξεως του ισχύοντος δικαίου, η έννομη τάξη της Ενώσεως καθ' εαυτήν δεν περιέχει κανόνες συγκρούσεως νόμων για την προσωπική κατάσταση. Πάντως, είναι βέβαιο ότι οι κανόνες των εθνικών δικαίων δεν συγκλίνουν στο σημείο αυτό. Πράγματι, μολονότι όλα τα εθνικά συστήματα συγκρούσεως νόμων σκοπούν όπως η προσωπική κατάσταση διέπεται από το δίκαιο προς το οποίο ο ενδιαφερόμενος συνδέεται στενότερα, ωστόσο ορισμένοι θεωρούν ότι ο ενδεδειγμένος παράγων συνδέσεως είναι για το ζήτημα αυτό η ιθαγένεια, άλλοι δε η κατοικία και ορισμένοι άλλοι υιοθετούν ενδιάμεσες λύσεις.
- 68 Έτσι, λαμβανομένης υπόψη, αφενός, της απουσίας ενός πλήρους συνόλου κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου εντός του δικαίου της Ενώσεως και, αφετέρου, δεδομένων των αποκλίσεων των εθνικών συστημάτων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, η επιλογή από διοικητικό όργανο της Ενώσεως, στο πλαίσιο εφαρμογής μιας διατάξεως του παράγωγου δικαίου, όπως είναι το άρθρο 79 του ΚΥΚ ή του άρθρου 18 του παραρτήματος του VIII, της εθνικής έννομης τάξεως η οποία, αυτή και μόνη, θα ήταν «αρμόδια» να προσδιορίσει την προσωπική κατάσταση ενός προσώπου, θα αποδεικνυόταν ένα έργο ιδιαιτέρως περίπλοκο και εξαιρετικά αβέβαιης αποτελεσματικότητας στο νομικό επίπεδο, τούτο δε χωρίς καν να ληφθούν υπόψη οι διοικητικές απαιτήσεις και επιταγές (βλ., στο ίδιο πνεύμα, τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Warner, κάτωθι της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 5ης Φεβρουαρίου 1981, 40/79, Ρ κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 382 επ.). Εξάλλου, ο δικαστής της Ενώσεως θα πρέπει επίσης να απόσχει από ένα τέτοιο εγχείρημα, το οποίο, μεταξύ άλλων θα ισοδυναμούσε με άσκηση νομοθετικής αρμοδιότητας από δικαστικό όργανο (προπαρατεθείσες προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Warner, σ. 383).
- 69 Εν προκειμένω, προκειμένου να διαπιστώσει αν έπρεπε να αναγνωρίσει τον εκλιπόντα Κ.-W. Braun-Neumann ως επιζώντα σύζυγο, το Κοινοβούλιο, χωρίς να τεκμηριώσει ρητώς την άποψή του μέσω ενός συλλογισμού στηριζόμενου στο ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, στηρίχθηκε κυρίως σε εκτιμήσεις απόμεινες του ουσιαστικού δικαίου και της έννομης τάξεως μιας χώρας, ήτοι της Γερμανίας, προς την οποία τόσο η κατάσταση του εκλιπόντος Κ.-W. Braun-Neumann όσο και η διαφορά στο σύνολό της παρουσιάζει προδήλως πολύ στενούς δεσμούς.
- 70 Πράγματι, ο εκλιπών Κ.-W. Braun-Neumann είχε τη γερμανική ιθαγένεια και διέμενε στη Γερμανία. Επιπλέον, σε αυτήν τη χώρα συνήψε γάμο με την εκλιπούσα G. Neumann, πλην όμως αυτή, της οποίας ισχυρίζεται ότι είναι ο επιζών σύζυγος, είχε επίσης τη γερμανική ιθαγένεια και, μολονότι διέμενε κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής σταδιοδρομίας της στο Βέλγιο, φαίνεται ότι μετέφερε την κατοικία της στη Γερμανία μετά τη συνταξιοδότησή της· πράγματι, μολονότι ο προσφεύγων προσκόμισε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, πιστοποιητικό των βελγικών αρχών ότι η εκλιπούσα G. Neumann διέμενε μέχρι της ημερομηνίας του θανάτου της σε διάφορες διευθύνσεις στο Βέλγιο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, αφενός, ο ίδιος ο προσφεύγων στην από 9 Ιουνίου 2008 απάντησή του σε ορισμένα μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας τα οποία έλαβε το Δικαστήριο ΔΔ, αναγνώρισε ότι η εκλιπούσα G. Neumann εγκαταστάθηκε στη Γερμανία τον Απρίλιο του 2002, αφετέρου, ότι τα πιστοποιητικά διαμονής έχουν ισχύη αποδεικτική ισχύ, δεδομένου ότι οι αρχές που τα εκδίδουν δεν ελέγχουν την πραγματική κατοικία (βλ., στο ίδιο πνεύμα, την απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 8ης Απριλίου 2008, F-134/06, Bordini κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2008, σ. I-A-1-87

και II-A-1-435, σκέψη 76). Επιπλέον, το άλλο πρόσωπο που διεκδικούσε δι' εαυτόν την ιδιότητα του επιζώντος συζύγου της εκλιπούσας G. Neumann, ήτοι ο προσφεύγων, είχε επίσης τη γερμανική ιθαγένεια και διέμενε στη χώρα αυτή.

- 71 Λαμβανομένων υπόψη των τόσο στενών δεσμών με τη Γερμανία, και χωρίς να υπάρχει η ανάγκη να διαπιστωθεί εάν η Γερμανία ήταν συγκριτικά η χώρα προς την οποία είχε τους περισσότερους δεσμούς ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann ή η διαφορά στο σύνολό της, πράγμα το οποίο φαίνεται εξάλλου ιδιαίτερος πιθανό, το Κοινοβούλιο νομίμως έλαβε υπόψη του το ουσιαστικό δίκαιο και τη γερμανική έννομη τάξη προκειμένου να απαντήσει στο ερώτημα εάν έπρεπε να αναγνωριστεί στον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann η ιδιότητα του επιζώντος συζύγου.
- 72 Εξάλλου, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι, και στη μεγάλη πλειονότητα των εθνικών έννομων τάξεων, η οικογενειακή κατάσταση του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann θα καθοριζόταν κατ' εφαρμογήν του γερμανικού ουσιαστικού δικαίου και θα είχε αυτήν την κατάσταση η οποία θα του αναγνωριζόταν εντός της έννομης τάξεως αυτού του κράτους μέλους.
- 73 Πάντως, δεν μπορεί να υπάρξει εύλογη αμφιβολία ότι, βάσει του ουσιαστικού δικαίου και της γερμανικής έννομης τάξεως, ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann είχε, από του θανάτου της G. Neumann και μέχρι του δικού του θανάτου, την ιδιότητα του επιζώντος συζύγου αυτής.
- 74 Κατ' αρχάς, δεν αμφισβητείται ότι ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann συνήψε γάμο με την εκλιπούσα G. Neumann στις 3 Μαΐου 1993, στη Γερμανία, και ότι απέκτησε, από της ημερομηνίας αυτής, την ιδιότητα του συζύγου αυτής.
- 75 Περαιτέρω, δεν αμφισβητείται ότι, κατόπιν της διαδικασίας που κίνησε στη Γερμανία η εκλιπούσα η G. Neumann για την αναγνώριση της αποφάσεως διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur, το Bayerisches Oberstes Landesgericht απέρριψε το αίτημα περί αναγνώρισεως της εν λόγω αποφάσεως εντός της γερμανικής έννομης τάξεως.
- 76 Εξάλλου, επίσης δεν αμφισβητείται ότι, με διάταξη της 21ης Ιανουαρίου 2005, το Amtsgericht-Familiengericht-Merzig διαπίστωσε ότι επήλθε βιαία διακοπή της δίκης διαζυγίου, την οποία είχε κινήσει ενώπιόν του ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann κατά της εκλιπούσας G. Neumann και επί της οποίας εκδόθηκε, στις 25 Αυγούστου 2004, η απόφαση διαζυγίου, δεδομένου ότι ο γάμος είχε λυθεί με τον θάνατο της εκλιπούσας G. Neumann ο οποίος επήλθε στις 25 Ιουλίου 2004.
- 77 Επιπλέον, η διάταξη της 25ης Ιανουαρίου 2006 του Amtsgericht Siegen διέταξε την τροποποίηση της ληξιαρχικής πράξεως θανάτου της εκλιπούσας G. Neumann, ούτως ώστε η πράξη αυτή να μνημονεύει ως σύζυγό της, πέραν του προσφεύγοντος τον οποίον ήδη ανέφερε, και τον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann. Η τροποποιηθείσα ληξιαρχική πράξη θανάτου, η οποία μνημόνευε τόσο τον προσφεύγοντα όσο και τον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann ως συζύγους της εκλιπούσας G. Neumann εκδόθηκε στις 23 Μαρτίου 2006.
- 78 Πέραν αυτού, οι αρμόδιες γερμανικές αρχές όχι μόνο διατήρησαν σε ισχύ την οικογενειακή μερίδα του ζεύγους K.-W. Braun-Neumann - G. Neumann μετά τον γάμο αυτής με τον προσφεύγοντα το 2000, αλλά προσέθεσαν επίσης στην οικογενειακή μερίδα αυτού του τελευταίου ζεύγους εγγραφή βάσει της οποίας η εκλιπούσα G. Neumann «ήταν επίσης σε γάμο» με τον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann.
- 79 Από τα προεκτεθέντα συνάγεται ότι ο γάμος μεταξύ της εκλιπούσας G. Neumann και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann υφίστατο, βάσει του ουσιαστικού δικαίου και της γερμανικής έννομης τάξεως, μέχρι του θανάτου της G. Neumann, που επήλθε στις 25 Ιουλίου 2004, και ότι, τουλάχιστον υπό το πρίσμα του ουσιαστικού δικαίου και της έννομης τάξεως της χώρας αυτής, η εκλιπούσα G. Neumann και ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann πρέπει να θεωρούνται, μέχρι της ημερομηνίας αυτής, ως

σύζυγοι, ο δε εκλιπών K.-W. Braun-Neumann μπορούσε να επικαλείται ως εκ τούτου, από της 25ης Ιουλίου 2004, την ιδιότητά του ως επιζώντος συζύγου, κατά την έννοια του άρθρου 79 του ΚΥΚ, της εκλιπούσης G. Neumann.

- 80 Τα επιχειρήματα που προτάσσει ο προσφεύγων προκειμένου να αναιρέσει την ιδιότητα του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann ως επιζώντος συζύγου δεν μπορούν να θέσουν εν αμφιβόλω την εκτίμηση αυτή.
- 81 Τούτο ισχύει μεταξύ άλλων για τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος σχετικά με τους λόγους ακυρότητας του γάμου μεταξύ της εκλιπούσης G. Neumann και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann που υφίσταντο στο πρόσωπο αυτού του τελευταίου. Πράγματι, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο εν λόγω γάμος ουδέποτε προσβλήθηκε ενώπιον δικαστηρίου.
- 82 Πέραν αυτού, το γεγονός ότι η απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 2007 με την οποία απορρίφθηκε η διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος παραπέμπει στις διατάξεις του γερμανικού δικαίου που είχαν παύσει να ισχύουν κατά τον χρόνο εκδόσεώς της δεν μπορεί να επηρεάσει την ιδιότητα του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann ως επιζώντος συζύγου ούτε να ανατρέψει την εν λόγω απόφαση. Πράγματι, αφενός, όπως επεσήμανε το Κοινοβούλιο χωρίς να υπάρξει αντίκρουση ως προς το σημείο αυτό από τον προσφεύγοντα, μολονότι τα άρθρα 23 και 29 του Ehegesetz, στα οποία παρέπεμψε η προσβαλλόμενη απόφαση, καταργήθηκαν, εν πάση περιπτώσει αντικαταστάθηκαν από το άρθρο 1313 του BGB, του οποίου το περιεχόμενο είναι κατ' ουσίαν το ίδιο· αφετέρου, από την εν λόγω απόφαση συνάγεται ότι οι σχετικές διατάξεις παρατίθενται απλώς ως εθνικές διατάξεις αναφοράς σε σχέση με την αμφισβήτηση του κύρους ενός γάμου στο πλαίσιο της γερμανικής έννομης τάξεως και δεν αποτελούν τον λόγο στον οποίον στηρίχθηκε η ΑΔΑ προκειμένου να απορρίψει την διοικητική ένσταση.
- 83 Ως προς το ζήτημα του κύρους της αποφάσεως διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur, μολονότι είναι ορθό ότι το κύρος της δεν αμφισβητήθηκε στο πλαίσιο της βελγικής έννομης τάξεως, αρκεί η διαπίστωση ότι το κύρος της στο Βέλγιο ουδόλως προδικάζει το κύρος της σε άλλες εθνικές έννομες τάξεις, ιδίως στη Γερμανία όπου, όπως ήδη τονίστηκε, απορρίφθηκε το αίτημα περί αναγνώρισής της.
- 84 Επίσης απορριπτέες είναι οι επικρίσεις του προσφεύγοντος σχετικά, αφενός, με την άρνηση αναγνώρισής της αποφάσεως διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur εντός της γερμανικής έννομης τάξεως, αφετέρου, με τη διάταξη του Amtsgericht Siegen της 25ης Ιανουαρίου 2006 (βλ., αντιστοίχως, σκέψεις 49 και 51 της παρούσας αποφάσεως). Πράγματι, δεν εναπόκειται ούτε στον δικαστή ούτε στα όργανα της Ενώσεως, οσάκις καλούνται να εφαρμόσουν τον ΚΥΚ, να προβαίνουν σε επί της ουσίας έλεγχο των αποφάσεων που εκδίδουν τα εθνικά δικαστήρια, ιδίως υπό περιστάσεις όπως είναι αυτές της παρούσας υποθέσεως. Τέλος, η απόφαση διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur δεν εμπίπτει, *ratione temporis*, στο πεδίο εφαρμογής των κανονισμών 1347/2000 και 2201/2003 τους οποίους επικαλείται ο προσφεύγων.
- 85 Έτσι, δεδομένου ότι είναι απορριπτέα η επιχειρηματολογία την οποία προβάλλει ο προσφεύγων προκειμένου να αναιρέσει την ιδιότητα του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann ως επιζώντος συζύγου, επιβάλλεται προσέτι η παρατήρηση ότι η αναγνώριση από το Κοινοβούλιο της εν λόγω ιδιότητας στον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann δεν αντιφάσκει προς την αναγνώριση της ίδιας αυτής ιδιότητας στον προσφεύγοντα ούτε είναι ασυμβίβαστη προς τη δημόσια τάξη της Ενώσεως.
- 86 Πρώτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η γερμανική έννομη τάξη αναγνώρισε ρητώς και με πολλούς τρόπους (βλ. μεταξύ άλλων σκέψεις 77 και 78 της παρούσας αποφάσεως) την ιδιότητα του συζύγου της εκλιπούσης G. Neumann τόσο στον προσφεύγοντα όσο και στο εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann. Εξάλλου, πρέπει να υπομνησθεί στο σημείο αυτό η θέση του Κοινοβουλίου βάσει

της οποίας στο γερμανικό δίκαιο ένας γάμος, ακόμη και αν συνήφθη κατά παράβαση των ισχυουσών νόμιμων απαγορεύσεων, διατηρεί τη νομιμότητά του καθ' όν χρόνο δεν ακυρώνεται με δικαστική απόφαση.

- 87 Δεύτερον, και σε κάθε περίπτωση, το γεγονός ότι, λαμβανομένων υπόψη των προηγηθεισών εκτιμήσεων, ένα όργανο της Ενώσεως αναγνωρίζει σε δύο πρόσωπα την ιδιότητα του επιζώντος συζύγου μιας και μόνης και δη πρώην υπαλλήλου η οποία έχει αποβιώσει, προκειμένου να προβεί στη χορήγηση ενός χρηματικού πλεονεκτήματος, ουδόλως συνιστά αποδοχή, έστω και σιωπηρή, στο επίπεδο της Ενώσεως, της πολυγαμίας, αποδοχή που θα μπορούσε να θέσει ζήτημα συμβατότητας προς τις αρχές και τους υπέρτερης ισχύος κανόνες του δικαίου, ιδίως στην περίπτωση που έкаστο εκ των οικείων προσώπων ελάμβανε το σύνολο του χρηματικού πλεονεκτήματος που προβλέπεται για «τον» επιζώντα σύζυγο (βλ. για το τελευταίο αυτό ζήτημα σκέψεις 99 έως 102 της παρούσας αποφάσεως). Εν πάση περιπτώσει, το οικείο όργανο δεν έπραξε άλλο εν προκειμένω από το να συναγάγει τις συνέπειες από την εφαρμογή του εθνικού οικογενειακού δικαίου.
- 88 Περαιτέρω, πρέπει να τονιστεί, ανεξαρτήτως των ανωτέρω εκτιμήσεων, ότι η αναγνώριση στον K.-W. Braun-Neumann της ιδιότητας του επιζώντος συζύγου, στο πλαίσιο εφαρμογή του άρθρου 79 του ΚΥΚ και του άρθρου 18 του παραρτήματος του VIII, συνάδει προς τον σκοπό που επιδιώκουν τα άρθρα αυτά ο οποίος είναι η αντιστάθμιση, υπέρ του επιζώντος συζύγου, της απώλειας εισοδημάτων λόγω του θανάτου του υπαλλήλου ή του πρώην υπαλλήλου, δεδομένου ότι η σύνταξη επιζώντων αποτελεί, υπό το πρίσμα του σκοπού αυτού, υποκατάστατο εισόδημα (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 21ης Οκτωβρίου 2009, F-74/08, Ramaekers-Jørgensen κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2009, σ. I-A-1-411 και II-A-1-2229, σκέψεις 53 και 70). Πράγματι, ο K.-W. Braun-Neumann ελάμβανε, με απόφαση του Amtsgericht Nürnberg της 10ης Δεκεμβρίου 1999, μηνιαία διατροφή ύψους 400 DEM, την οποία δεν μπορούσε πλέον να αξιώσει από του θανάτου της εκλιπούσης G. Neumann. Έτσι, η σύνταξη επιζώντων έδιδε τη δυνατότητα, συμφώνως προς τον σκοπό της, να αντισταθμιστεί η απώλεια του εισοδήματος αυτού.
- 89 Παρέπεται ότι το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αφορά την αμφισβήτηση της ιδιότητας του K.-W. Braun-Neumann ως επιζώντος συζύγου πρέπει να απορριφθεί.
- Ως προς το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αφορά την προϋπόθεση του άρθρου 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ περί ελάχιστης διάρκειας του γάμου επί ένα έτος
- 90 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι ο γάμος μεταξύ της εκλιπούσης G. Neumann και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann διήρκεσε λιγότερο από ένα έτος και ότι αυτός ο τελευταίος δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να αξιώσει το ευεργέτημα της συντάξεως επιζώντων, δεδομένου ότι δεν πληρούται η προϋπόθεση που θέτει το άρθρο 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ.
- 91 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι διατάξεις του άρθρου 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ είναι σαφείς και ακριβείς και ουδεμία αμφιβολία καταλείπουν ως προς την ερμηνεία τους. Πράγματι, το άρθρο αυτό, προβλέποντας ότι ο επιζών σύζυγος πρώην υπαλλήλου που δικαιούται συντάξεως αρχαιότητας, «εφόσον [...] ο γάμος είχε διαρκέσει επί ένα τουλάχιστον έτος», έχει δικαίωμα σε σύνταξη επιζώντων, ορίζει κατά τρόπο βέβαιο και μη επιδεχόμενο παρερμηνειών ότι η ελάχιστη διάρκεια του ενός έτους αφορά την ύπαρξη του γάμου και όχι, όπως φαίνεται να υπονοεί ο προσφεύγων, την ύπαρξη κοινής ζωής μεταξύ των συζύγων.
- 92 Κατά συνέπεια, ακόμη και αν ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann, ο οποίος συνήψε γάμο στις 3 Μαΐου 1993 με την εκλιπούσα G. Neumann και εγκαταστάθηκε με αυτήν στην Andenne, εγκατέλειψε τη συζυγική οικεία, όπως υποστηρίζει ο προσφεύγων χωρίς να υπάρχει αντίκρουση ως προς το σημείο αυτό, από τον Ιούλιο του 1993, πάντως ο γάμος τους λύθηκε, εντός της βελγικής έννομης τάξεως, με απόφαση της 6ης Σεπτεμβρίου 1995, δηλαδή μετά από δύο και πλέον έτη. Επιπλέον, όπως εκτέθηκε

σε σχέση με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο γάμος τους δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως λελυμένος, εντός της γερμανικής έννομης τάξεως, παρά μόνον μετά τον θάνατο της G. Neumann στις 25 Ιουλίου 2004.

93 Συνεπώς, και εν πάση περιπτώσει, η προϋπόθεση περί διάρκειας του γάμου για ένα τουλάχιστον έτος, την οποία προβλέπει το άρθρο 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, πληρούται όσον αφορά τον γάμο μεταξύ της εκλιπούσης G. Neumann και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann.

94 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί και αυτό το σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως

– Ως προς το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αφορά το ύψος της συντάξεως επιζώντων που καταβάλλεται στον επιζώντα σύζυγο σε περίπτωση αναγνώρισης της αυτής ιδιότητας σε κάποιο άλλο πρόσωπο

95 Το ζήτημα που θέτει αυτό το τρίτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως είναι εάν το Κοινοβούλιο μπορούσε νομίμως να μειώσει κατά 50 % το ύψος της συντάξεως επιζώντων που καταβαλλόταν στον προσφεύγοντα εκ του λόγου ότι ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann είχε επίσης δικαίωμα επί της συντάξεως επιζώντων δυνάμει του άρθρου 79 του ΚΥΚ λόγω της ιδιότητάς του ως επιζών σύζυγος της εκλιπούσης G. Neumann.

96 Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι συντάκτες του ΚΥΚ δεν είχαν υπόψη τους μια κατάσταση όπως είναι η υπό κρίση στην οποία δύο πρόσωπα, προκειμένου να λάβουν τη σύνταξη επιζώντων, επικαλούνται την ιδιότητα του επιζώντος συζύγου μιας και της αυτής πρώην υπαλλήλου η οποία edικαιούτο συντάξεως αρχαιότητας, έκαστος δε εξ αυτών επικαλείται ληξιαρχικές πράξεις γάμου και δικαστικές αποφάσεις διαφορετικών κρατών (ή, ακόμη, ενός και του αυτού κράτους), και, ως εκ τούτου, βάσει των εγγράφων αυτών τα πρόσωπα αυτά μπορούν πράγματι να πιθανολογήσουν ότι έχουν την εν λόγω ιδιότητα. Οι διατάξεις του άρθρου 79 του ΚΥΚ και του άρθρου 18 του παραρτήματός του VIII δεν προβλέπουν μια τέτοια περίπτωση και αρκούνται στην επισήμανση ότι ο επιζών σύζυγος πρώην υπαλλήλου λαμβάνει σύνταξη επιζώντων, χωρίς να διευκρινίζουν περαιτέρω ποιες θα μπορούσαν να είναι οι λεπτομέρειες απονομής της συντάξεως επιζώντων σε μια περίπτωση όπως είναι αυτή που περιγράφεται στην παρούσα σκέψη, ήτοι στην υπό κρίση υπόθεση.

97 Ελλείπει ρυθμίσεως του ΚΥΚ για τις λεπτομέρειες απονομής της συντάξεως επιζώντων στην περίπτωση αυτή, εναπέκειτο στο Κοινοβούλιο να προσδιορίσει τη μέθοδο, προκειμένου να επιλύσει τη διαφορά της οποίας επελήφθη, πράγμα το οποίο έπραξε αποφασίζοντας να προβεί σε ισοκατανομή της συντάξεως επιζώντων μεταξύ του προσφεύγοντος και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann.

98 Ο προσφεύγων αμφισβητεί την ορθότητα της εκτιμήσεως του Κοινοβουλίου υποστηρίζοντας ότι, στον βαθμό που αυτός πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, δικαιούται του συνόλου της συντάξεως επιζώντων και ότι το δικαίωμά του αυτό δεν μπορεί να θιγεί από την απόφαση του Κοινοβουλίου να επεκτείνει το ευεργέτημα του άρθρου 18 του παραρτήματος VIII σε κάποιο άλλο πρόσωπο το οποίο, κατά το Κοινοβούλιο, είναι επίσης επιζών σύζυγος της εκλιπούσης G. Neumann.

99 Η άποψη του προσφεύγοντος δεν μπορεί να γίνει δεκτή διότι θα είχε ως συνέπεια τα ποσά που καταβάλλονται βάσει της συντάξεως επιζώντων λόγω του θανάτου ενός υπαλλήλου ή ενός μέλους του λοιπού προσωπικού να υπερβαίνουν κατά 100 % το ύψος της συντάξεως αυτής, όπως αυτό ορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 79 του ΚΥΚ και 18 του παραρτήματός του VIII.

100 Πρώτον, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι, μολονότι ο ΚΥΚ δεν προβλέπει την περίπτωση της επικλήσεως της ιδιότητας του επιζώντος συζύγου από δύο πρόσωπα, εντούτοις ρυθμίζει στο άρθρο 28 του παραρτήματός του VIII, τη συχνάκις εμφανιζόμενη κατάσταση της συνυπάρξεως περισσότερων διαζευγμένων συζύγων που έχουν δικαίωμα επί της συντάξεως επιζώντων ή ενός ή περισσότερων

διαζευγμένων συζύγων και ενός επιζώντος συζύγου που έχει δικαίωμα επί της συντάξεως επιζώντων· στην περίπτωση αυτή, ο ΚΥΚ προβλέπει ρητώς την κατανομή του ποσού της συντάξεως επιζώντων ανάλογα με την αντίστοιχη διάρκεια των γάμων. Ομοίως, η κατανομή της συντάξεως επιζώντων ρυθμίζεται επίσης ρητώς στο άρθρο 22 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ σε περίπτωση συνυπάρξεως ενός επιζώντος συζύγου και ορφανών από προηγούμενο γάμο ή άλλων δικαιούχων. Μολονότι είναι αληθές ότι, στη θεωρία, οι διατάξεις αυτές μπορούν επίσης να ερμηνευθούν *a contrario* και όχι κατ' αναλογία, το Δικαστήριο ΔΔ φρονεί ότι ο κανόνας που προβλέπουν οι προαναφερθείσες διατάξεις, δυνάμει του οποίου είναι δυνατή η χορήγηση μόνο μίας και μόνης συντάξεως επιζώντων, πρέπει να εφαρμόζεται και στην περίπτωση του άρθρου 79 του ΚΥΚ και του άρθρου 18 του παραρτήματός του VIII· το γεγονός ότι οι διατάξεις αυτές δεν ρυθμίζουν ρητώς την περίπτωση στην οποία περισσότερα πρόσωπα αξιώνουν την καταβολή της οικείας παροχής οφείλεται στο γεγονός και μόνον του εξαιρετικού χαρακτήρα μιας τέτοιας καταστάσεως και όχι στη δεδηλωμένη βούληση του νομοθέτη να χορηγείται δις, ή και τρις, το σύνολο της συντάξεως επιζώντων στους έλκοντες δικαίωμα από έναν και μόνον υπάλληλο ή μέλος του λοιπού προσωπικού.

- 101 Δεύτερον, αφού ο υπάλληλος δικαιούται, κατά τη συνταξιοδότησή του, να λάβει μία μόνο σύνταξη από την Ένωση (και δεδομένου ότι το ίδιο ισχύει όσον αφορά τη σύνταξη επιζώντων οσάκις πρόκειται να κατανεμηθεί μεταξύ πλειόνων δικαιούχων δυνάμει των άρθρων 22 και 28 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ), το ίδιο πρέπει να ισχύσει όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 79 του ΚΥΚ και του άρθρου 18 του παραρτήματός του VIII σε περίπτωση συνυπάρξεως επιζώντων συζύγων.
- 102 Τρίτον, και ανεξαρτήτως της δυνατότητας εφαρμογής εν προκειμένω της νομολογίας που επικαλείται το Κοινοβούλιο βάσει της οποίας οι διατάξεις που παρέχουν το δικαίωμα σε οικονομικές παροχές πρέπει να ερμηνεύονται συστατικά, η αποδοχή της απόψεως ότι η ιδιότητα του επιζώντος συζύγου παρέχει απευθείας το δικαίωμα λήψεως ολόκληρης της συντάξεως επιζώντων και, ως εκ τούτου, σε περίπτωση που μπορεί να αναγνωριστεί η ανωτέρω ιδιότητα σε περισσότερα πρόσωπα, το όργανο της Ενώσεως θα κληθεί να καταβάλει δις, ή ακόμη και τρις, τη σύνταξη επιζώντων, δυσχερώς θα μπορούσε να συμβιβαστεί προς τις υποχρεώσεις χρηστής δημοσιονομικής διαχειρίσεως και ελέγχου των δημοσιονομικών δαπανών των οργάνων της Ενώσεως που πρέπει να υπερισχύουν εντός της Ενώσεως.
- 103 Συνεπώς, δεδομένου ότι το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβάλλεται στα έχοντα την ιδιότητα του επιζώντος συζύγου πρόσωπα δεν μπορεί να υπερβαίνει το 100 % του προβλεπόμενου στο άρθρο 79 του ΚΥΚ καθώς και στο άρθρο 18 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ ποσού, τίθεται το ζήτημα της κατανομής του ποσού αυτού μεταξύ των εν λόγω προσώπων.
- 104 Είναι αληθές ότι, πλην της μεθόδου κατανομής που επέλεξε το Κοινοβούλιο, ήτοι την κατανομή σε ίσα μέρη μεταξύ του προσφεύγοντος και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann, θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και άλλες μέθοδοι. Εντούτοις, το Δικαστήριο ΔΔ φρονεί ότι αυτή που επελέγη εν προκειμένω δεν αντιβαίνει στο γράμμα, την οικονομία και τον σκοπό των διατάξεων του άρθρου 79 του ΚΥΚ και του άρθρου 18 του παραρτήματός του VIII ούτε στο γράμμα, την οικονομία και τον σκοπό ολόκληρου του κεφαλαίου για τη σύνταξη επιζώντων του ιδίου αυτού παραρτήματος, κατά μείζονα λόγο αφού το κριτήριο της διάρκειας του γάμου, όπως το κριτήριο αυτό τίθεται στο άρθρο 28 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, αφενός δυσχερώς θα μπορούσε να μεταφερθεί σε μια περίπτωση όπως είναι η υπό κρίση, αφετέρου θα αντέβαινε στον σκοπό του άρθρου 79 του ΚΥΚ.
- 105 Πράγματι, η διάρκεια του γάμου μεταξύ της εκλιπούσας G. Neumann και του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann αμφισβητείται και εξαρτάται από τον προσδιορισμό της εθνικής έννομης τάξεως στην οποία πρέπει να γίνει αναφορά προκειμένου να προσδιοριστεί, εγχείρημα το οποίο, όπως προελέχθη στη σκέψη 68 της παρούσας αποφάσεως, είναι ιδιαιτέρως περίπλοκο και με άδηλη έκβαση.
- 106 Επιπλέον, ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι το κριτήριο της διάρκειας του γάμου μπορεί να έχει εφαρμογή μέσω αναφοράς, για κάθε επιζώντα σύζυγο, στην εθνική έννομη τάξη η οποία είναι η πλέον ευνοϊκή για τους σκοπούς της εφαρμογής του κριτηρίου αυτού, ήτοι στη βελγική έννομη τάξη για τον προσφεύγοντα και στη γερμανική έννομη τάξη για τον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann, είναι

προφανές ότι ο γάμος του προσφεύγοντος διήρκεσε τέσσερα έτη και τρεις μήνες, ενώ ο γάμος του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann διήρκεσε ένδεκα έτη και πλέον τι των δύο μηνών. Πάντως, τυχόν κατανομή της συντάξεως επιζώντων η οποία θα απένειμε στον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann ποσοστό υψηλότερο από αυτό στο οποίο θα είχε δικαίωμα ο προσφεύγων θα αντέβαινε προδήλως στον σκοπό που επιδιώκει το άρθρο 79, του ΚΥΚ, όπως περιγράφεται στη σκέψη 88 της παρούσας αποφάσεως. Πράγματι, όχι μόνον η κοινή ζωή της εκλιπούσας G. Neumann με τον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann διήρκεσε μετά βίας ολίγους μήνες, αλλά επιπλέον ο γάμος αυτός αποτέλεσε αντικείμενο πολλών δικών διαζυγίου, όπως είναι, αφενός, η δίκη που κίνησε η εκλιπούσα G. Neumann ενώπιον του Tribunal de première instance de Namur, στην οποία εκδόθηκε απόφαση διαζυγίου το 1995, ήτοι δύο μόνον έτη μετά τη σύναψη του γάμου και, αφετέρου, η δίκη που κίνησε το 2003 και η οποία διεκόπη βιαίως λόγω του θανάτου της εκλιπούσας G. Neumann (βλ. σκέψεις 15 και 76 της παρούσας αποφάσεως). Ενάγων δε σε αυτήν την τελευταία δίκη ήταν ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann ο οποίος εντούτοις αξίωσε το σύνολο της συντάξεως επιζώντων στο πλαίσιο προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ και απερρίφθη με την προπαρατεθείσα διάταξη της 23ης Μαΐου 2008, Braun-Neumann κατά Κοινοβουλίου (βλ. σκέψη 21 της παρούσας αποφάσεως).

- 107 Για όλους τους ανωτέρω λόγους, είναι προφανές ότι το κριτήριο κατανομής που επέλεξε το Κοινοβούλιο στερείται νομιμότητας και, ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που προβάλλει ο προσφεύγων σε σχέση με το ύψος της συντάξεως επιζώντων που πρέπει να χορηγείται σε επιζώντα σύζυγο σε περίπτωση αναγνωρίσεως της ίδιας αυτής ιδιότητας σε κάποιο άλλο πρόσωπο.

Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως που στηρίζεται στην προσβολή της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

- 108 Κατά τον προσφεύγοντα, το Κοινοβούλιο δημιούργησε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη σε αυτόν καθώς και στην εκλιπούσα G. Neumann σε σχέση με την ιδιότητά τους ως συζύγων. Το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι αυτός ο λόγος ακυρώσεως είναι απαράδεκτος διότι αντιβαίνει στον κανόνα της ταυτότητας του αντικειμένου μεταξύ της διοικητικής ενστάσεως και της προσφυγής.
- 109 Είναι αληθές ότι ο κανόνας αυτός, τον οποίον επικαλείται το Κοινοβούλιο και του οποίου η μη τήρηση καθιστά απαράδεκτο τον λόγο ακυρώσεως που στηρίζεται στην προσβολή της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, έχει τεθεί από μια νομολογία ανατρέχουσα στη δεκαετία του 1970 η οποία απαιτεί, κατ' ουσίαν, να υπάρχει ταυτότητα μεταξύ του αντικειμένου και του λόγου της προσφυγής και αυτόν της διοικητικής ενστάσεως (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1976, 58/75, Sergy κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1974, σ. 419, σκέψεις 31 έως 33, και της 20ής Μαρτίου 1984, 75/82 και 117/82, Razzouk και Beydoun κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 1509, σκέψη 9). Στη μεταγενέστερη νομολογία, η έννοια της «αιτίας» συνδέθηκε προς αυτήν των «αιτιάσεων» βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1986, 52/85, Rihoux κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1555, σκέψεις 12 και 14, και της 19ης Νοεμβρίου 1998, C-316/97 P, Κοινοβούλιο κατά Gaspari, Συλλογή 1998, σ. I-7597, σκέψεις 17 και 18), πλειάδα δε αποφάσεων φαίνεται εξάλλου να στηρίζεται πρωτίστως σε αυτήν την τελευταία έννοια στο πλαίσιο του ελέγχου του κανόνα της ταυτότητας (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Μαρτίου 1989, 133/88, Del Amo Martinez κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1989, σ. 689, σκέψη 10· απόφαση του Πρωτοδικείου της 31ης Μαΐου 2005, T-284/02, Διονυσοπούλου κατά Συμβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 2005, σ. I-A-131 και II-597, σκέψη 62).
- 110 Βάσει της παρατιθέμενης στην προηγούμενη σκέψη νομολογίας, ο κανόνας της ταυτότητας δικαιολογείται από τον ίδιο τον σκοπό της διοικητικής διαδικασίας που προηγείται της ασκήσεως της προσφυγής, ήτοι από την παροχή της δυνατότητας στη διοίκηση να επανεξετάσει την απόφασή της και, έτσι, να καταλήξει σε εξώδικο συμβιβασμό που χαρακτηρίζεται ως «φιλική διευθέτηση» βάσει της ορολογίας που χρησιμοποιείται στις περισσότερες αποφάσεις επί διαφορών που ανακύπτουν μεταξύ

των υπαλλήλων και της διοικήσεως. Προκειμένου η διαδικασία αυτή να καταστεί δυνατό να επιτύχει τον σκοπό της πρέπει, κατά την ίδια νομολογία, να μπορεί η ΑΔΑ να γνωρίζει κατά τρόπο αρκούντως ακριβή τις αιτιάσεις των ενδιαφερομένων κατά της προσβαλλόμενης απόφασης.

- 111 Εντούτοις, δεδομένου ότι η διοικητική διαδικασία που προηγείται της ασκήσεως της προσφυγής έχει ανεπίσημο χαρακτήρα και οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ενεργήσουν, κατά το στάδιο αυτό, χωρίς να προσφύγουν στις υπηρεσίες δικηγόρου, πάγια είναι η νομολογία ότι η διοίκηση δεν πρέπει να ερμηνεύει τις διοικητικές ενστάσεις κατά τρόπο συσταλτικό, αλλά με ευρύτητα πνεύματος (προπαρατεθείσα απόφαση Del Amo Martinez κατά Κοινοβουλίου, σκέψη 11 απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Απριλίου 2005, T-353/03, Nielsen κατά Συμβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 2005, σ. I-A-95 και II-443, σκέψη 23). Έτσι, έχει κριθεί μεταξύ άλλων ότι, μολονότι τα αιτήματα που υποβάλλονται ενώπιον του δικαστή της Ενώσεως δεν μπορούν παρά να έχουν το ίδιο αντικείμενο με τα αιτήματα της διοικητικής ενστάσεως και δεν μπορεί να περιέχουν παρά μόνο «λόγους» που στηρίζονται στην ίδια αιτία με αυτή των λόγων των οποίων γίνεται επίκληση με τη διοικητική ένσταση, εντούτοις οι λόγοι αυτοί μπορούν να αναπτυχθούν ενώπιον του δικαστή της Ενώσεως δια της προβολής ισχυρισμών και επιχειρημάτων που δεν περιλαμβάνονται κατ' ανάγκην στη διοικητική ένσταση, αλλά συνδέονται στενά προς αυτούς (απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Ιανουαρίου 1989, 224/87, Koutchoumoff κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 99, σκέψη 10· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουνίου 1995, T-496/93, Allo κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. I-A-127 και II-405, σκέψη 26, και Διονυσοπούλου κατά Συμβουλίου, προπαρατεθείσα, σκέψη 62· απόφαση του Δικαστηρίου ΔΔ της 18ης Μαΐου 2009, F-138/06 και F-37/08, Meister κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή Υπ.Υπ. 2009, σ. I-A-1-131 και II-A-1-727, σκέψη 145).
- 112 Έστω και αν, από της επιβολής του κανόνα της ταυτότητας του αντικείμενου διοικητικής ενστάσεως και προσφυγής, ο δικαστής της Ενώσεως δεν εφάρμοσε πάντοτε τον κανόνα αυτό με την ίδια ελαστικότητα (για περιπτώσεις αυστηρής εφαρμογής του κανόνα αυτού, ενδεχομένως λόγω της σχέσεως που διαπιστώθηκε μεταξύ της έννοιας της αιτίας της διαφοράς και αυτής των «αιτιάσεων», βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Δεκεμβρίου 2001, C-446/00 P, Cubero Vermurie κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. I-10315, σκέψεις 12, 13 και 16 απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Μαΐου 1998, T-78/96 και T-170/96, W κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ., σ. I-A-239 και II-745, σκέψεις 62 έως 64· διάταξη του Δικαστηρίου ΔΔ της 11ης Δεκεμβρίου 2007, F-60/07, Martin Bermejo κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2007, σ. I-A-1-407 και II-A-1-2259, σκέψεις 36 έως 39), η ελαστική ερμηνεία του εν λόγω κανόνα ανταποκρίνεται τόσο στον σκοπό της διοικητικής διαδικασίας που προηγείται της ασκήσεως της προσφυγής, όπως γίνεται συναφώς μνεία στη σκέψη 110 της παρούσας αποφάσεως, όσο και στους κανόνες περί εξόδων που εφαρμόζονται στην προ της ασκήσεως της προσφυγής διοικητική διαδικασία.
- 113 Πράγματι, αφενός, η εξωδικαστική επίλυση διαφορών, που αποτελεί τον σκοπό της προ της ασκήσεως της προσφυγής διοικητικής διαδικασίας, διευκολύνεται σε μεγάλο βαθμό από την έλλειψη νομικής τυπολατρίας στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής. Εξάλλου, αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η νομολογία δεν απαιτεί από τον υπάλληλο να διατυπώνει με νομικούς όρους τις αιτιάσεις που προβάλλει προς στήριξη της διοικητικής ενστάσεώς του (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 5ης Νοεμβρίου 1997, T-12/97, Barnett κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ., σ. I-A-313 και II-863, σκέψη 68, και Nielsen κατά Συμβουλίου, προπαρατεθείσα, σκέψη 26). Πάντως, εάν ο κανόνας της ταυτότητας του αντικείμενου διοικητικής ενστάσεως και προσφυγής ερμηνευθεί και εφαρμοσθεί κατά τρόπο ανελαστικό, ο υπάλληλος, φοβούμενος το ενδεχόμενο οριστικού καθορισμού του εύρους της διαφοράς κατά το προ της ασκήσεως της προσφυγής διοικητικό στάδιο, θα παρακινείτο να προσφύγει, ήδη κατά το στάδιο αυτό, σε δικηγόρο, τη στιγμή που το αντικείμενο του σταδίου αυτού είναι λιγότερο η προετοιμασία της προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου όσο η αποφυγή της. Προσφεύγοντας στις υπηρεσίες δικηγόρου, ο προσφεύγων θα καθιστούσε περισσότερο δυσκίνητη την προ της ασκήσεως της προσφυγής διοικητική διαδικασία, πράγμα το οποίο προδήλως θα αντέβαινε στον σκοπό της.

- 114 Αφετέρου, τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται ο υπάλληλος πριν από την άσκηση της προσφυγής θεωρούνται ως δαπάνες που δεν μπορούν να αναζητηθούν (διατάξεις του Πρωτοδικείου της 10ης Ιανουαρίου 2002, T-80/97 DEP, Starway κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. II-1, σκέψη 25, και της 7ης Δεκεμβρίου 2004, T-251/00 DEP, Lagardère και Canal+ κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-4217, σκέψεις 21 και 22), αντιθέτως προς ό,τι συμβαίνει με τα έξοδα που ανακύπτουν κατά την καθαυτό ένδικη διαδικασία, ήτοι αυτή που αρχίζει με την άσκηση της προσφυγής. Ο σκοπός της διακρίσεως αυτής είναι, μεταξύ άλλων, ακριβώς η βούληση του νομοθέτη να αποθαρρύνει τον υπάλληλο να προσφύγει στις υπηρεσίες δικηγόρου κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής ένδικη διαδικασία.
- 115 Κατά μείζονα λόγο επιβάλλεται η ελαστική ερμηνεία της απαιτήσεως σχετικά με την ταυτότητα του αντικειμένου μεταξύ της διοικητικής ενστάσεως και της προσφυγής στην υπό κρίση υπόθεση.
- 116 Πράγματι, πρώτον, μια τέτοια ερμηνεία είναι σύμφωνη προς τη νομολογία η οποία απηχεί την διαρκώς και περισσότερο τονιζόμενη σημασία της αρχής της παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας ως γενικής αρχής του δικαίου της Ενώσεως η οποία απορρέει από τις κοινές στα κράτη μέλη συνταγματικές παραδόσεις τους και την οποία κατοχυρώνουν τα άρθρα 6 και 13 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών η οποία υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, η δε αρχή αυτή έχει εξάλλου διακηρυχθεί εκ νέου στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ενώσεως (βλ. στο ίδιο πνεύμα, απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, C-402/05 P και C-415/05 P, Kadi και Al Barakaat International Foundation κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. I-6351, σκέψη 335), η οποία, δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, της ΣΕΕ, έχει την ίδια νομική ισχύ με αυτή των Συνθηκών. Πράγματι, μολοντί η σημασία που έχει η αρχή αυτή για μια κοινότητα δικαίου δικαιολογεί την διασταλτική ερμηνεία των διατάξεων του πρωτογενούς δικαίου σε σχέση με τις αρμοδιότητες του Δικαστηρίου σε προδικαστικά ζητήματα στο πλαίσιο της Συνθήκης ΕΕ, όπως αυτή ίσχυε πριν από την Συνθήκη της Λισσαβώνας (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 27ης Φεβρουαρίου 2007, C-354/04 P, Gestoras Pro Amnistía κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. I-1579, σκέψη 53, και C-355/04 P, Segi κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. I-1657, σκέψη 53, και της 3ης Μαΐου 2007, C-303/05, Advocaten voor de Wereld, Συλλογή 2007, σ. I-3633, σκέψη 18), πρέπει επίσης να δικαιολογεί, στο πλαίσιο του δημοσιοϋπαλληλικού δικαίου, μια ερμηνεία του κανόνα της ταυτότητας του αντικειμένου διοικητικής ενστάσεως και προσφυγής ικανής να μετριάσει στο μέτρο του δυνατού τις υποχρεώσεις στις οποίες πρέπει να συμμορφώνεται, δυνάμει του κανόνα αυτού, ο προσφεύγων όσο αφορά τους λόγους και τα επιχειρήματα που μπορεί να προβάλλει ο νομικός συμπαράστατης του με το δικόγραφο της προσφυγής του. Πράγματι, μολοντί ορισμένες μεταγενέστερες απαιτήσεις, όπως είναι αυτές που αφορούν την προσκόμιση νέων αποδεικτικών στοιχείων και την προβολή οψιγενών ισχυρισμών (βλ. άρθρα 42 και 43 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου ΔΔ) είναι συμφυείς προς την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ και, ως εκ τούτου, δεν προσβάλλουν την αρχή της παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, η αρχή αυτή θα μπορούσε αντιθέτως να απολέσει μεγάλο μέρος της σημασίας της στην περίπτωση κατά την οποία ο δικηγόρος που εκπροσωπεί τον προσφεύγοντα στερείτο της δυνατότητας να προβάλλει ισχυρισμούς οι οποίοι θα μπορούσαν να έχουν αποφασιστική σημασία για την έκβαση της διαφοράς για τον λόγο ότι ο ίδιος ο προσφεύγων δεν σκέφθηκε να επικαλεστεί τους ισχυρισμούς αυτούς κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διοικητική διαδικασία.
- 117 Δεύτερον, από της ενάρξεως ισχύος της αποφάσεως 2004/752/EK, Ευρατόμ, του Συμβουλίου, της 2ας Νοεμβρίου 2004, για την ίδρυση Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 333, σ. 7) (στο εξής: απόφαση για την ίδρυση του Δικαστηρίου ΔΔ), του οποίου το παράρτημα I, άρθρο 7, παράγραφος 1, προβλέπει ότι ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου, ο υπάλληλος διατρέχει αυξημένο οικονομικό κίνδυνο, σε σχέση με την περίοδο κατά την οποία δημιουργήθηκε ο νομολογιακός κανόνας της ταυτότητας του αντικειμένου της διοικητικής ενστάσεως και της προσφυγής, όταν ο υπάλληλος απαλλασσόταν από την καταβολή των δικαστικών εξόδων του νικήσαντος οργάνου. Βεβαίως, η

καινοτομία αυτή που εισήχθη με την απόφαση για την ίδρυση Δικαστηρίου ΔΔ ευθυγραμμίζει τις ρυθμίσεις που διέπουν την καταβολή δικαστικών εξόδων στις δημοσιοϋπαλληλικές υποθέσεις προς τις ρυθμίσεις του κοινού δικαίου που διέπει διαφορές για την επίλυση των οποίων αρμόδιος είναι ο δικαστής της Ενώσεως· εντούτοις, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι δεν προηγείται κατ' ανάγκην αυτής της τελευταίας κατηγορίας διαφορών, τόσο στην περίπτωση που προβάλλονται ακυρωτικά αιτήματα όσο και στην περίπτωση που ζητείται η επιδίκαση αποζημιώσεως, διοικητική διαδικασία και δεν υφίστανται περιορισμοί παρεμφερείς προς αυτούς του κανόνα της ταυτότητας του αντικειμένου διοικητικής ενστάσεως και προσφυγής. Έτσι, προς αντιστάθμισμα του νέου οικονομικού κινδύνου τον οποίον επιρρίπτει η απόφαση για την ίδρυση Δικαστηρίου ΔΔ στους υπαλλήλους που επιθυμούν να προσφύγουν ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ, είναι εύλογο και σύμφωνο προς τη χρηστή απονομή της δικαιοσύνης, να μετριάζονται οι περιορισμοί στους οποίους αυτοί υπόκεινται, παρέχοντας, μεταξύ άλλων, στον νομικό συμπαραστάτη τους τη δυνατότητα να μην περιορίζεται στις αιτιάσεις που έχει διατυπώσει ο υπάλληλος, ο οποίος ως επί το πλείστον δεν είναι νομικός και, εν πάση περιπτώσει, δεν ενεργεί ως νομικός και, ακόμη λιγότερο, ως δικηγόρος.

118 Τρίτον, τόσο η εξέλιξη των διοικητικών πρακτικών όσο και η καθιέρωση του θεμελιώδους δικαιώματος στην άσκηση αποτελεσματικού ένδικου βοηθήματος ενώπιον δικαστηρίου έχουν προοδευτικά αποδυναμώσει μια από τις κύριες δικαιολογίες του κανόνα της ταυτότητας του αντικειμένου της διοικητικής ενστάσεως και της προσφυγής στους οποίους στηριζόταν η νομολογία ήδη από τη δεκαετία του 1970, ήτοι τη διευκόλυνση της εξωδικαστικής επίλυσεως των διαφορών υπό την έννοια που εκτίθεται στη σκέψη 110 της παρούσας αποφάσεως. Πράγματι, πρώτον, μολονότι είναι αναμφισβήτητο ότι η προ της ασκήσεως της προσφυγής διοικητική διαδικασία εξακολουθεί να λειτουργεί αποτελεσματικά ως φίλτρο των διαφορών και να παρέχει τη δυνατότητα στη διοίκηση, προτού η υπόθεση αχθεί ενώπιον του δικαστή, να διορθώνει ενδεχόμενες παρατυπίες ή να υπεραμύνεται της νομιμότητας των αποφάσεών της, επιβάλλεται η εξέταση του ζητήματος εάν η προ της ασκήσεως της προσφυγής διοικητική διαδικασία εξακολουθεί να παρέχει την ευκαιρία για την ενεργητική και συγκεκριμένη επιδίωξη ενός φιλικού διακανονισμού των διαφορών· εξάλλου, αυτές ακριβώς οι ανεπάρκειες που έχουν διαπιστωθεί συναφώς δικαιολόγησαν την έμφαση που δόθηκε με την απόφαση για την ίδρυση Δικαστηρίου ΔΔ στην εξέταση των δυνατοτήτων φιλικού διακανονισμού των διαφορών, σε κάθε στάδιο της διαδικασίας, ενώπιον του δικαστή δημοσιοϋπαλληλικών υποθέσεων της Ενώσεως. Δεύτερον, μολονότι η εγγύηση για την άσκηση αποτελεσματικού ένδικου βοηθήματος ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ, ως έκφραση της αρχής της παροχής αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, όπως υπέμνησε η σκέψη 116 της παρούσας αποφάσεως, ασκείται δυνάμει κανόνων, ιδίως δικονομικών, που διέπουν την εφαρμογή και την έκτασή της, δεν μπορεί, λόγω του θεμελιώδους χαρακτήρα της, να υπόκειται απολύτως στους σκοπούς που επιδιώκει η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία χωρίς να υπονομεύεται σε πολύ μεγάλο βαθμό· η εξωδικαστική επίλυση των διαφορών, όσο και αν είναι ευκαία, δεν αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα και, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη δραστική συρρίκνωση των δυνατοτήτων δικαστικής προσφυγής τις οποίες έχουν οι υπάλληλοι.

119 Βάσει των ανωτέρω εκτιμήσεων, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, βάσει της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 109, ο κανόνας της ταυτότητας του αντικειμένου διοικητικής ενστάσεως και προσφυγής δεν μπορεί να εφαρμόζεται παρά μόνο στην περίπτωση που η προσφυγή τροποποιεί το αντικείμενο της διοικητικής ενστάσεως ή τον λόγο για τον οποίο ασκείται, η δε έννοια του «λόγου» πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο διασταλτικό. Βάσει της ερμηνείας αυτής, και δεδομένου ότι πρόκειται για ακυρωτικά αιτήματα, όπως είναι αυτά τα οποία απευθύνονται ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ στην υπό κρίση υπόθεση κατά της αποφάσεως της ΑΔΑ της 8ης Σεπτεμβρίου 2006, πρέπει να νοείται ως «αιτία της διαφοράς» η αμφισβήτηση από τον προσφεύγοντα της εσωτερικής νομιμότητας της προσβαλλομένης πράξεως ή, εναλλακτικώς, η αμφισβήτηση της εξωτερικής νομιμότητάς της, διάκριση την οποία πλειστάκις έχει αποδεχθεί η νομολογία (απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 67· αποφάσεις του Δικαστηρίου ΔΔ της 21ης Φεβρουαρίου 2008, F-31/07, Putterie-De-Beukelaer κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2008, σ. I-A-1-53 και II-A-1-261, σκέψεις 57 επ., που αποτελεί το αντικείμενο αιτήσεως αναιρέσεως εκκρεμούσας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, υπόθεση T-160/08 P, και της

11ης Σεπτεμβρίου 2008, F-135/07, Smadja κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2008, σ. I-A-1-299 και II-A-1-1585, σκέψη 40, που αποτελεί αντικείμενο αιτήσεως αναιρέσεως εκκρεμούσας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπόθεση T-513/08 P).

- 120 Κατά συνέπεια, και υπό την επιφύλαξη των ενστάσεων ελλείψεως νομιμότητας, και φυσικά των ενστάσεων δημοσίας τάξεως, δεν υπάρχει κατά κανόνα τροποποίηση του λόγου της διαφοράς και, ως εκ τούτου, απαράδεκτο λόγω μη τηρήσεως του κανόνα της ταυτότητας του αντικειμένου διοικητικής ενστάσεως και προσφυγής παρά μόνον εάν ο προσφεύγων, προσβάλλοντας με τη διοικητική ένστασή του μόνον το τυπικό κύρος της βλαπτικής γι' αυτόν πράξεως, περιλαμβανομένων των διαδικαστικών πλευρών της, προβάλλει με το δικόγραφο της προσφυγής του λόγους ουσίας ή στην αντίστροφη περίπτωση κατά την οποία ο προσφεύγων, αφού προσέβαλε με τη διοικητική ένστασή του μόνον την ουσιαστική νομιμότητα της βλαπτικής γι' αυτόν πράξεως, προβάλλει με το δικόγραφο της προσφυγής τους λόγους που αφορούν το τυπικό κύρος της, περιλαμβανομένων των διαδικαστικών πλευρών της.
- 121 Όσον αφορά τις ενστάσεις ελλείψεως νομιμότητας, ακόμη και όταν αφορούν κάποιον άλλο νομικό λόγο από αυτόν της διοικητικής ενστάσεως, το απαράδεκτο της προσβολής τους λόγω μη τηρήσεως του κανόνα της ταυτότητας του αντικειμένου διοικητικής προσφυγής και ενστάσεως θα διαρρήγνυε την ισορροπία μεταξύ της διαφυλάξεως των δικονομικών δικαιωμάτων του υπαλλήλου και του σκοπού της προ της ασκήσεως της προσφυγής διοικητικής διαδικασίας και θα συνιστούσε δυσανάλογη και αδικαιολόγητη κύρωση εις βάρος του υπαλλήλου. Πράγματι, λόγω της ουσιαστικά νομικής φύσεως της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας, καθώς και της συλλογιστικής που παρωθεί τον ενδιαφερόμενο να αναζητήσει και να προβάλλει μια τέτοια ένσταση, δεν μπορεί να απαιτείται από τον υπάλληλο ή το μέλος του λοιπού προσωπικού που ασκεί τη διοικητική ένσταση, και που δεν διαθέτει κατ' ανάγκην τις εξειδικευμένες νομικές γνώσεις, να διατυπώνει μια τέτοια ένσταση κατά το προ της ασκήσεως της προσφυγής στάδιο, και δη επί ποινή απαραδέκτου στη συνέχεια. Τούτο δε κατά μείζονα λόγο αφού η προβολή της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας κατά το προ της προσφυγής στάδιο πολύ σπάνια μπορεί να οδηγήσει στη δικαίωση του ασκήσαντος τη διοικητική ένσταση κατά το στάδιο αυτό, διότι είναι απίθανο η διοίκηση να επιλέξει να απόσχει από την εφαρμογή μιας ισχύουσας διατάξεως, η οποία ενδεχομένως παραβιάζει κάποιον κανόνα υπέρτερης τυπικής ισχύος, με μόνο σκοπό να καταστεί δυνατή η εξωδικαστική επίλυση της διαφοράς.
- 122 Από τις ανωτέρω εκτιμήσεις των σκέψεων 119 έως 121, συνάγεται ότι η προβολή, με το δικόγραφο της προσφυγής, του λόγου ακυρώσεως που στηρίζεται στην προσβολή της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης ουδόλως αντιβαίνει στον κανόνα της ταυτότητας του αντικειμένου διοικητικής ενστάσεως και προσφυγής. Πράγματι, στρεφόμενος, με τη διοικητική ένστασή του, κατά του σκεπτικού της αποφάσεως του Κοινοβουλίου με την οποία μειωνόταν κατά 50 % το ποσό της συντάξεως επιζώντων το οποίο ελάμβανε ως επιζών σύζυγος, σκεπτικό το οποίο στηρίζεται στην ύπαρξη ενός άλλου επιζώντος συζύγου, ο προσφεύγων αμφισβητούσε προδήλως την ουσιαστική νομιμότητα της προσβαλλομένης πράξεως. Πάντως, είναι απολύτως σαφές ότι ο λόγος ακυρώσεως που στηρίζεται στην προσβολή της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης αποτελεί λόγο που αφορά την ουσιαστική νομιμότητα της πράξεως. Έτσι, πρέπει να θεωρηθεί ότι είναι παραδεκτή η προβολή του λόγου αυτού.
- 123 Δεδομένου ότι ο λόγος που στηρίζεται στην προσβολή της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης προβάλλεται παραδεκτώς, πρέπει να εξεταστεί επί της ουσίας.
- 124 Πάντως, σε σχέση με τον επί της ουσίας έλεγχο, και πέραν του γεγονότος ότι ο προσφεύγων επικαλείται τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του όσον αφορά την αναγνώριση από το Κοινοβούλιο της ιδιότητάς του ως συζύγου της εκλιπούσας G. Neumann και όχι μια οποιαδήποτε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη σε σχέση με τη σύνταξη επιζώντων και, επιπλέον, με το τυχόν δικαίωμά του να λαμβάνει το σύνολο του ποσού της συντάξεως αυτής, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι προϋποθέσεις που θέτει η νομολογία και οι οποίες παρέχουν το δικαίωμα να ζητηθεί η προστασία της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 1996, T-235/94, Galtieri κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. I-A-43 και II-129, σκέψεις 63 και 65, και της 16ης Μαρτίου

2005, T-329/03, Ricci κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2005, σ. I-A-69 και II-315, σκέψη 79· αποφάσεις του Δικαστηρίου ΔΔ της 21ης Φεβρουαρίου 2008, F-4/07, Σκουλίδη κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2008, σ. I-A-1-47 και II-A-1-229, σκέψη 79, και της 4ης Νοεμβρίου 2008, F-126/07, Van Beers κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2008, σ. I-A-1-355 και II-A-1-1929, σκέψη 70) δεν πληρούνται εν προκειμένω, δεδομένου ότι ο προσφεύγων δεν μπορεί να επικαλεστεί ότι η διοίκηση του παρέσχε ακριβείς, απροϋπόθετες και συγκλίνουσες διαβεβαιώσεις.

- ¹²⁵ Πρώτον, η καταβολή στον ενδιαφερόμενο χρηματικών παροχών από τη διοίκηση, έστω και κατά τη διάρκεια πολλών ετών, δεν μπορεί να θεωρείται, καθ' εαυτήν, ως συγκεκριμένη, άνευ αιρέσεων και συγκλίνουσα διαβεβαίωση κατά την έννοια που δίδει η παραιτημένη στην προηγούμενη σκέψη νομολογία· πράγματι, σε αντίθετη περίπτωση, οποιαδήποτε απόφαση της διοικήσεως που απορρίπτει *ex nunc* και ενδεχομένως *ex tunc*, την καταβολή χρηματικής αξιώσεως η οποία καταβαλλόταν αχρεωστήτως στον ενδιαφερόμενο επί πολλά έτη θα έπρεπε κατά κανόνα να ακυρώνεται από τον δικαστή της Ενώσεως λόγω της προσβολής της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης με αποτέλεσμα την απώλεια σε μεγάλο βαθμό, μεταξύ άλλων, της πρακτικής αποτελεσματικότητας το άρθρο 85 του ΚΥΚ σχετικά με την αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων. Έτσι, η καταβολή του επιδόματος στέγης στην εκλιπούσα G. Neumann λόγω του γάμου της με τον προσφεύγοντα, ακολούθως δε της συντάξεως επιζώντων προς αυτόν, δεν δημιούργησε, αυτή και μόνη, δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στον προσφεύγοντα σχετικά με την αναγνώριση της ιδιότητάς του ως συζύγου και με τη νομιμότητα των καταβολών αυτών, αφού το Κοινοβούλιο δεν παρέσχε καμία άλλη συναφή διαβεβαίωση.
- ¹²⁶ Δεύτερον, το γεγονός ότι, άπαξ η απόφαση του Tribunal de première instance de Namur τελεσιδίκησε, το Κοινοβούλιο θεώρησε την εκλιπούσα G. Neumann ως διαζευγμένη κατά την έννοια του ΚΥΚ (με όλες τις οικονομικές συνέπειες που αυτό συνεπάγεται, ήτοι μεταξύ άλλων το γεγονός ότι έπαυσε να λαμβάνει το επίδομα στέγης), ακολούθως δε ως συζευγμένη με τον προσφεύγοντα (κατόπιν γάμου βάσει του οποίου ελάμβανε εκ νέου το επίδομα στέγης), δεν μπορεί να θεωρηθεί, βάσει των συγκεκριμένων περιστάσεων της υπό κρίση υποθέσεως, ως δυνάμενο να δημιουργήσει στον προσφεύγοντα δικαιολογημένη εμπιστοσύνη σε σχέση με τη μελλοντική χορήγηση του συνόλου της συντάξεως επιζώντων.
- ¹²⁷ Πράγματι, η κατ' αναλογία των όσων ισχύουν για το άρθρο 85 του ΚΥΚ (βλ. σκέψη 125 της παρούσας αποφάσεως), είναι αναμφισβήτητο ότι δεν απόκειται στη διοίκηση ενός οργάνου της Ενώσεως να προβαίνει εκουσίως σε έρευνες σχετικά με τη μεταβολή της προσωπικής καταστάσεως των υπαλλήλων του, αλλά ότι αυτό πρέπει απλώς να λαμβάνει υπόψη τα στοιχεία που του διαβιβάζουν οι ενδιαφερόμενοι, σε συνάρτηση με τις αποδείξεις που προσκομίζονται δια της καταθέσεως επίσημων εγγράφων ή δικαστικών αποφάσεων. Βάσει αυτών των στοιχείων και των εγγράφων η διοίκηση πρέπει να συναγάγει τις χρηματικές συνέπειες που είναι επιβεβλημένες και να λαμβάνει τις συναφείς αποφάσεις. Τούτο συμβαίνει εν προκειμένω όσον αφορά το Κοινοβούλιο το οποίο, όπως απορρέει από την εξέταση της δικογραφίας, περιορίστηκε στο να λάβει υπόψη του τα στοιχεία που είχε διαβιβάσει η εκλιπούσα G. Neumann, καθώς και τις αποδείξεις που διαβίβασε αυτή προς στήριξη των εν λόγω στοιχείων κατά την πάροδο των ετών και της εξελίξεως της προσωπικής καταστάσεώς της. Αντιθέτως, και όπως τόνισε το Κοινοβούλιο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση χωρίς να το αντικρούσει ο προσφεύγων, δεν είχε λάβει γνώση της προσφυγής που άσκησε στις 16 Δεκεμβρίου 1996 η εκλιπούσα G. Neumann ενώπιον του Bayerisches Staatsministerium der Justiz (Υπουργείου Δικαιοσύνης του ομόσπονδου κράτους της Βαυαρίας, Γερμανία) ούτε της αποφάσεως της 11ης Οκτωβρίου 1999 του Bayerisches Oberstes Landesgericht περί απορρίψεως του αιτήματος αναγνώρισεως στη Γερμανία της αποφάσεως διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur ούτε της αγωγής διαζυγίου που άσκησε εν συνεχεία, ήτοι το 2003, ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann ενώπιον του Amtsgericht-Familiengericht-Merzig.
- ¹²⁸ Εάν το Κοινοβούλιο γνώριζε τα στοιχεία αυτά, είναι πολύ πιθανό να είχε λάβει διαφορετική απόφαση έναντι του προσφεύγοντος ή, τουλάχιστον, θα είχε διατυπώσει ορισμένες επιφυλάξεις ως προς την οικογενειακή κατάστασή του.

- 129 Η ευθύνη για τη μη διαβίβαση στο Κοινοβούλιο των ανωτέρω στοιχείων και εγγράφων πρέπει να καταλογιστεί στην εκλιπούσα G. Neumann και, τουλάχιστον από του θανάτου αυτής, στον προσφεύγοντα· πράγματι, είναι απίθανο αυτός, ο οποίος, όπως προκύπτει από την από 22 Σεπτεμβρίου 1997 επιστολή, που επισυνάπτεται στα έγγραφα τα οποία προσκόμισε ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση (βλ. σκέψη 33 της παρούσας αποφάσεως), αποτελούσε ήδη ζευγάρι με την εκλιπούσα G. Neumann το 1997 και γνώριζε την ύπαρξη του εκλιπόντος K.-W. Braun-Neumann, να ήταν δυνατό να αγνοούσε τον γάμο που συνήψε το 1993 αυτός με την εκλιπούσα G. Neumann ή τη διάταξη της 11ης Οκτωβρίου 199 του Bayerisches Oberstes Landesgericht, περί απορρίψεως του αιτήματος αναγνώρισεως στη Γερμανία της αποφάσεως διαζυγίου του Tribunal de première instance de Namur. Έτσι, είναι πολύ πιθανόν ότι, κατά την ημερομηνία κατά την οποία ο προσφεύγων ζήτησε από το Κοινοβούλιο να λάβει τη σύνταξη επιζώντων, ήτοι στις 11 Αυγούστου 2004, να τελούσε σε γνώση της πιθανής υπάρξεως ενός άλλου προσώπου δυνάμενου ενδεχομένως να επικαλεστεί την ιδιότητα του επιζώντος συζύγου ενώπιον του οργάνου της Ενώσεως και να ζητήσει τη σύνταξη επιζώντων. Στη συνάφεια αυτή, πρέπει επίσης να μνημονευθεί, αφενός, η μήνυση για διγαμία που υπέβαλε στις 17 Μαρτίου 2005 ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann κατά του προσφεύγοντος, ο οποίος, κατά το από 16 Φεβρουαρίου 2006 έγγραφο της Staatsanwaltschaft Siegen (βλ. σκέψη 33 της παρούσας αποφάσεως), είχε αμφισβητήσει τα πραγματικά περιστατικά που του προσάπτονταν, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι είχε ενημερωθεί γι' αυτά, και, αφετέρου, η διαδικασία ενώπιον του Amtsgericht Siegen, στην οποία ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε και, ως εκ τούτου, έλαβε προφανώς γνώση του περιεχομένου της διατάξεως της 25ης Ιανουαρίου 2006, στην οποία ρητώς παραπέμπει η προαναφερθείσα διάταξη του Bayerisches Oberstes Landesgericht· τόσο η διαδικασία που κινήθηκε κατόπιν της μηνύσεως για διγαμία όσο και αυτή επί της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα διάταξη της 25ης Ιανουαρίου 2006, ανάγονται σε περίοδο πολύ προγενέστερη της ημερομηνίας κατά την οποία ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann ζήτησε από το Κοινοβούλιο να του καταβάλει τη σύνταξη επιζώντων. Υπό τις συνθήκες αυτές, ουδεμία αμφιβολία καταλείπεται ότι ο προσφεύγων μπορούσε θεμιτώς να αναμένει ότι ο εκλιπών K.-W. Braun-Neumann θα αξίωνε κάποτε από το Κοινοβούλιο τη σύνταξη επιζώντων βάσει της ιδιότητάς του ως επιζώντος συζύγου.
- 130 Για όλους τους ανωτέρω λόγους, ο λόγος ακυρώσεως που στηρίζεται στην προσβολή της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης πρέπει να απορριφθεί, δεδομένου ότι, κατά τα λοιπά, πρέπει να υπομνησθεί στη συνάφεια αυτή ότι το Κοινοβούλιο αποφάσισε, ακόμη και αφού χορήγησε στον εκλιπόντα K.-W. Braun-Neumann το 50 % της συντάξεως επιζώντων ως σύζυγο της εκλιπούσας G. Neumann με αναδρομική ισχύ από 1ης Αυγούστου 2004, να μην προβεί σε αναζήτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων στρεφόμενο κατά του προσφεύγοντος σε σχέση με το 50 % της συντάξεως επιζώντων που αυτός ως εκ περισσού ελάμβανε από 1ης Αυγούστου 2004 έως της ημερομηνίας εφαρμογής της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 131 Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι τα ακυρωτικά αιτήματα και, ως εκ τούτου, τα αιτήματα με τα οποία ζητείται να υποχρεωθεί το Κοινοβούλιο να καταβάλει αναδρομικώς στον προσφεύγοντα, ήτοι από 1ης Απριλίου 2006, το επιπλέον 50 % της συντάξεως επιζώντων που λαμβάνει ως επιζών σύζυγος της εκλιπούσας G. Neumann και να εξακολουθήσει να του καταβάλει το ποσό αυτό ανά μήνα, μέχρι τον Οκτώβριο του 2009, πρέπει να απορριφθούν.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 132 Δυνάμει του άρθρου 122 του Κανονισμού Διαδικασίας, οι διατάξεις του όγδοου κεφαλαίου του δεύτερου τίτλου του εν λόγω κανονισμού σχετικά με τις δικαστικές δαπάνες και τα έξοδα, εφαρμόζονται μόνον επί των υποθέσεων που εισήχθησαν ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ από της ενάρξεως της ισχύος αυτού του Κανονισμού Διαδικασίας, ήτοι από 1ης Νοεμβρίου 2007. Οι διατάξεις του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου για τα ζητήματα αυτά εξακολουθούν να εφαρμόζονται *mutatis mutandis* στις υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον του Δικαστηρίου ΔΔ πριν από την ημερομηνία αυτή.

- 133 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εντούτοις, δυνάμει του άρθρου 88 του ιδίου κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των οργάνων της Ενώσεως και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.
- 134 Το άρθρο 87, παράγραφος 4, τρίτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου ορίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ο παρεμβαίνων θα φέρει τα δικαστικά του έξοδα.
- 135 Στην υπό κρίση υπόθεση, δεδομένου ότι ο προσφεύγων ηττήθηκε, πρέπει κάθε κύριος διάδικος να φέρει τα δικαστικά έξοδά του.
- 136 Ως προς τον παρεμβαίνοντα, μολονότι είναι αληθές ότι το Δικαστήριο ΔΔ, με δική του πρωτοβουλία, τον κάλεσε να παρέμβει στην παρούσα διαδικασία, εντούτοις είναι βέβαιο, ότι, πρώτον, ο παρεμβαίνων ζήτησε, σε απάντηση, να παρέμβει προς στήριξη των αιτημάτων του Κοινοβουλίου, ακολουθώντας δε ότι η παρέμβαση αυτή διασφάλισε την εκπροσώπηση των συμφερόντων του στο πλαίσιο της διαδικασίας, τέλος και κυρίως, ότι με αυτόν τον τρόπο μπόρεσε να προβάλει και να υπερασυνθεί των δικαιωμάτων του έναντι των αξιώσεων του προσφεύγοντος, πράγμα το οποίο απέβη προς όφελός του, δεδομένου ότι η παρέμβασή του επηρέασε τη συλλογιστική του Δικαστηρίου ΔΔ το οποίο απέρριψε τα αιτήματα του προσφεύγοντος. Για τους λόγους αυτούς πρέπει ο παρεμβαίνων να φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

(ολομέλεια)

αποφασίζει:

- 1) **Παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί των αιτημάτων που έχουν ως αντικείμενο να υποχρεωθεί το Κοινοβούλιο να καταβάλει στον W. Mandt το σύνολο της συντάξεως επιζώντων, καθότι μέτρο τα αιτήματα αυτά αφορούν την μετά την 31η Οκτωβρίου 2009 περίοδο.**
- 2) **Κατά τα λοιπά, απορρίπτει την προσφυγή.**
- 3) **Κάθε διάδικος, περιλαμβανομένου του παρεμβαίνοντος, φέρει τα δικαστικά έξοδά του.**

Mahoney

Gervasoni

Kreppel

Ταγαράς

Van Raepenbusch

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο την 1η Ιουλίου 2010.

Η Γραμματέας
W. Hakenberg

Ο Πρόεδρος
P. Mahoney